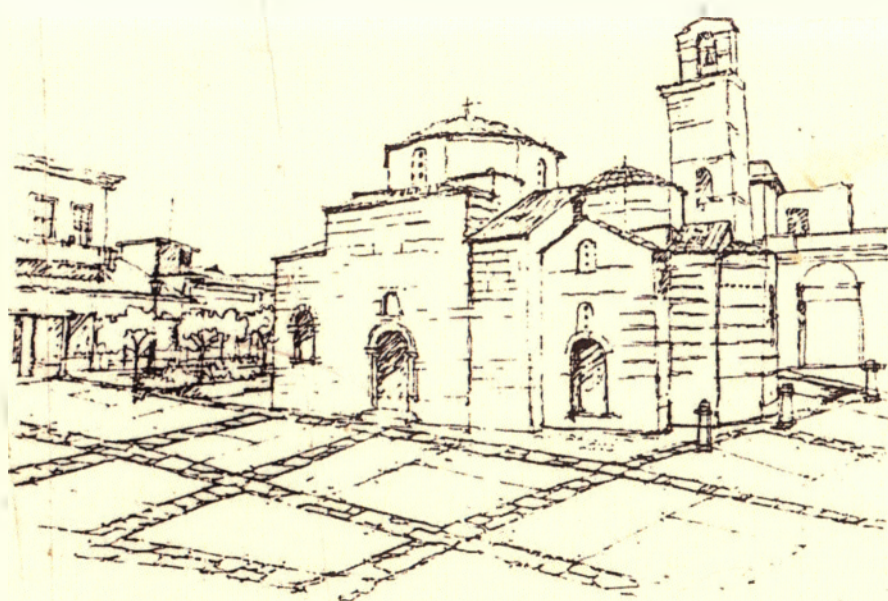

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΜΠΙΤΣΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ

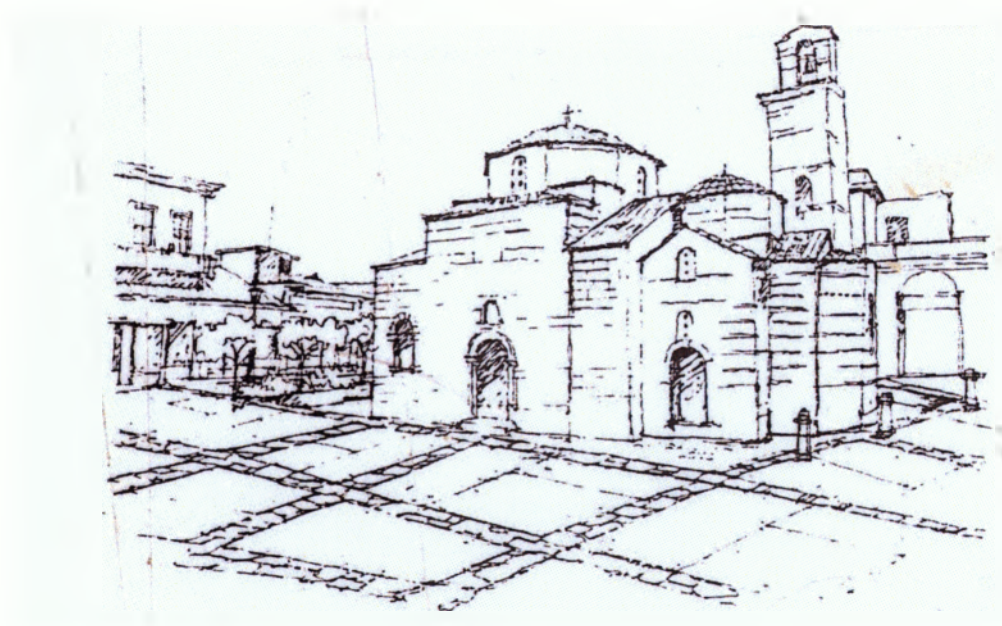
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2008

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΜΠΙΤΣΑΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2008

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η μελέτη ανάπλασης του Ιστορικού Κέντρου της Καλαμάτας, που αναφέρεται όχι σε ολόκληρο το Ιστορικό Κέντρο αλλά στο μεγαλύτερο μέρος του. Η μελέτη του έργου που εξελίσσεται σε τρεις φάσεις, έγινε τα έτη 1996 και 1997. Το έργο πραγματοποιείται με ευθύνη του Δήμου Καλαμάτας, υπό την επίβλεψη της Τεχνικής Υπηρεσίας του.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας, αρχικά δίνονται μερικές γενικές πληροφορίες για την πόλη της Καλαμάτας. Ακολουθούν τα όρια της περιοχής ανάπλασης και εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους η ανάπλαση ήταν αναγκαία.

Στη συνέχεια γίνεται σύντομη περιγραφή των τριών φάσεων της ανάπλασης:

Δίνονται για κάθε φάση τα όρια της περιοχής της, αναφέρεται ο μελετητής και οι στόχοι της ανάπλασης. Στη συνέχεια μελετώνται οι οικοδομικές εργασίες και οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με την κατασκευή του έργου και την οικονομική πορεία του.

Στο τέλος του πρώτου μέρους παρουσιάζονται ο εξοπλισμός και η λειτουργία των χώρων ανάπλασης: Ο εξοπλισμός των πεζοδρομών και των πλατειών, ο καθορισμός του χώρου ανάπτυξης των στοιχείων των καταστημάτων, ο τρόπος κυκλοφορίας των αυτοκινήτων και οι χώροι στάθμευσης και τέλος οι φυτεύσεις.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας αρχίζει με την επεξεργασία του ερωτηματολογίου που δόθηκε σε ιδιοκτήτες και υπαλλήλους καταστημάτων, καθώς και σε κατοίκους της περιοχής, για να ερευνηθεί κατά πόσο οι πολίτες είναι ευχαριστημένοι από το έργο στο σύνολό του καθώς και στα επί μέρους θέματα, αν το θεωρούν λειτουργικό, αν έχουν να αναφέρουν κάποια προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου, καθώς και ιδέες για την αναβάθμισή του.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το έργο στην πράξη: κατά πόσο ολοκληρώθηκαν οι εργασίες, ποιες μετατροπές έγιναν σε σχέση με τη μελέτη, αν γίνεται ικανοποιητική συντήρησή του. Εξάγονται συμπεράσματα σχετικά με τη λειτουργικότητά του και διαπιστώνονται τόσο θετικά στοιχεία, όσο και ελλείψεις. Τέλος γίνονται προτάσεις για τη βελτίωση του έργου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της πτυχιακής μου εργασίας στο τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Ανωτάτου Τεχνολογικού Ιδρύματος Καλαμάτας.

Ευχαριστώ όλους τους καθηγητές που κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου συνέβαλαν στην εκπαίδευσή μου και ιδιαιτέρως τον επιβλέποντα κ. Μπιτσάνη Παναγιώτη για την πολύτιμη καθοδήγησή του κατά την εκπόνηση της εργασίας.

Ευχαριστώ επίσης την κ. Καλφακάκου Βασιλική, αρχιτέκτονα μηχανικό της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Καλαμάτας, τον κ. Λιοντήρη Ιωάννη, γεωπόνο, Διευθυντή Περιβάλλοντος του Δήμου Καλαμάτας, την κ. Πολυχρονοπούλου Παναγιώτα, υπάλληλο της 26^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, την κ. Σαραντοπούλου Αικατερίνη, προϊσταμένη του τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ν.Π.Δ.Δ. της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ν. Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τον κ. Ηλιόπουλο Ιωάννη, πολιτικό μηχανικό, καθώς και τον κ. Αλμπάνη Γεώργιο, αρχιτέκτονα μηχανικό, για την πρόθυμη συνεργασία τους κατά τη συλλογή των στοιχείων.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τους πολίτες που συνεργάστηκαν κατά τη διεξαγωγή της έρευνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	σελ. i
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	σελ. ii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	σελ. iii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	σελ. vii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	σελ. viii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	σελ. x
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	σελ. xi
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ. 1.
ΜΕΡΟΣ Α΄.....	σελ. 3.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΚΑΙ	
 ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟ.....	σελ. 3
1.1 Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.....	σελ. 3
1.2: ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ-ΟΡΙΑ.....	σελ. 4
1.3 ΓΙΑΤΙ ΗΤΑΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΑΙ	
ΠΩΣ ΕΞΕΒΛΙΣΣΕΤΑΙ	σελ. 7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η Α΄ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ	σελ. 9
2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ	σελ. 9
2.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	σελ. 9
2.3 ΣΤΟΧΟΙ	σελ. 9
2.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	σελ. 10
2.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	σελ. 11
2.5.1 Εγκατάσταση άρδευσης	σελ. 11
2.5.2 Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων	σελ. 11
2.5.3 Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού	σελ. 11
2.6 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η Β΄ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ	σελ. 13
3.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ	σελ. 13
3.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	σελ. 13
3.3 ΣΤΟΧΟΙ	σελ. 13
3.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	σελ. 14
3.4.1 Πλατεία των Αγίων Αποστόλων	σελ. 14
3.4.2 Πλατεία 23 ^{ης} Μαρτίου	σελ. 16

3.4.3 Πλατεία Αμφείας	σελ. 17
3.4.4 Πλατεία Όθωνος	σελ. 18
3.4.5 Πεζόδρομοι περιοχής οδού Μπενάκη	σελ. 19
3.4.6 Βορειοδυτικό πεζοδρόμιο οδού Υπαπαντής	σελ. 20
3.4.7 Τμήμα οδού Υπαπαντής	σελ. 20
3.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	σελ. 22
3.5.1 Εγκατάσταση ύδρευσης	σελ. 22
3.5.2 Εγκατάσταση άρδευσης	σελ. 22
3.5.3 Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων	σελ. 22
3.5.4 Εγκατάσταση πυρόσβεσης	σελ. 22
3.5.5 Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού	σελ. 22
3.5.6 Εγκατάσταση τηλεφώνων	σελ. 23
3.6 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η Γ΄ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ	σελ. 26
4.1 Η Γ1΄ ΦΑΣΗ	σελ. 26
4.1.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ	σελ. 26
4.1.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	σελ. 26
4.1.3 ΣΤΟΧΟΙ	σελ. 26
4.1.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	σελ. 27
4.1.4.1 Πλατεία Αγίου Ιωάννου	σελ. 27
4.1.4.2 Πεζόδρομοι ευρύτερης περιοχής οδού Πολίτη- Μετατροπή μάντρας στην απόληξη της οδού Πολίτη	σελ. 30
4.1.4.3 Ιδιοκτησία Δήμου οδού Γορτυνίας	σελ. 31
4.1.4.4 Πλατεία Ωδείου	σελ. 34
4.1.4.5 Οδός Βύλλαρδουίνου και Μεσσηνιακής Γερουσίας	σελ. 34
4.1.4.6 Κλίμακα ανόδου προς πλατεία Ωδείου	σελ. 36
4.1.4.7 Είσοδος Κάστρου	σελ. 36
4.1.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	σελ. 38
4.1.5.1 Εγκατάσταση ύδρευσης	σελ. 39
4.1.5.2 Εγκατάσταση άρδευσης	σελ. 39
4.1.5.3 Εγκατάσταση πυρόσβεσης	σελ. 40
4.1.5.4 Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων	σελ. 40
4.1.5.5 Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού	σελ. 40

4.1.5.6 .Εγκατάσταση τηλεφώνων	σελ. 42
4.1.6 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 42
4.2 Η Γ2΄ ΦΑΣΗ	σελ. 44
4.2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ-ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 44
4.2.2 ΕΚΠΙΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	σελ. 44
4.2.3 ΣΤΟΧΟΙ	σελ. 44
4.2.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΠΡΟΤΑΣΗ	σελ. 45
4.2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	
ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ	σελ. 48
5.1 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	σελ. 48
5.2 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΩΝ	
ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	σελ. 49
5.3 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ	σελ. 50
5.4 ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ	σελ. 51
5.4.1 Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	
ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗ	σελ. 51
5.4.1.1 Η γενική εικόνα του πράσινου	σελ. 51
5.4.1.2 Είδη φυτών	σελ. 51
5.4.2 ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ	σελ. 51
5.4.2.1 Φιλοσοφία της επέμβασης.....	σελ. 51
5.4.2.2 Πρόταση	σελ. 52
5.4.2.3 Οι εργασίες φύτευσης	σελ. 52
ΜΕΡΟΣ Β΄	σελ. 54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΕΡΕΥΝΑ	σελ. 54
6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ. 54
6.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	σελ. 56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-	
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	σελ. 79
7.1 ΜΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	σελ. 79
7.2 ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ	σελ. 82
7.3 ΕΛΛΙΠΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	σελ. 82
7.4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	σελ. 84

7.5 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	σελ. 85
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 87
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	σελ. 88

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σχ. 1.1 Τα όρια του Ιστορικού Κέντρου	σελ. 5
Σχ. 1.2 Ο χώρος του Ιστορικού Κέντρου και τα δύο συστήματα πολεοδομικού ιστού (πριν την ανάπλαση)	σελ. 6
Σχ. 1.3 Οι τρεις φάσεις της ανάπλασης	σελ. 8
Σχ. 3.1 Βυζαντινή πλακόστρωση	σελ. 14
Σχ. 3.2 Συντριβάνι πλατείας Αμφείας (κάτοψη)	σελ. 18
Σχ. 3.3 Τμήμα οδού Υπαπαντής-πρόταση	σελ. 21
Σχ. 4.1 Πηγάδι της οδού Πολίτη (κάτοψη)	σελ. 30
Σχ. 4.2 Καθιστικό οδού Γορτυνίας	σελ. 31
Σχ. 4.3 Διαχωρισμός χώρων στάθμευσης οδού Γορτυνίας	σελ. 33
Σχ. 4.4 Πλατεία Ωδείου και οδός Βιλλαρδουίνου (πρόταση)	σελ. 35
Σχ. 4.5 Λεπτομέρειες κρήνης	σελ. 39
Σχ. 4.6 Πλατεία Υπαπαντής όταν έγινε η μελέτη	σελ. 46
Σχ. 4.7 Πλατεία Υπαπαντής: πρόταση	σελ. 47

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Φωτ. 2.1	Οδός Γερμανού: πεζόδρομος που διαμορφώθηκε κατά την Α΄φάση	σελ. 10
Φωτ. 3.1	Πλατεία των Αγίων Αποστόλων πριν την ανάπλαση	σελ. 15
Φωτ. 3.2	Πλατεία Αγίων Αποστόλων μετά την ανάπλαση	σελ. 15
Φωτ. 3.3	Πλατεία 23 ^{ης} Μαρτίου πριν την ανάπλαση	σελ. 16
Φωτ. 3.4	Πλατεία 23 ^{ης} Μαρτίου μετά την ανάπλαση	σελ. 16
Φωτ. 3.5	Πλατεία Αμφείας μετά την ανάπλαση	σελ. 17
Φωτ. 3.6	Πεζόδρομος οδού Μπενάκη	σελ. 19
Φωτ. 3.7	Η οδός Υπαπαντής στις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα	σελ. 20
Φωτ. 3.8	Προτομή Νικολάου Πολίτη στην οδό Υπαπαντής	σελ. 21
Φωτ. 3.9	Δίφωτα φωτιστικά	σελ. 23
Φωτ. 4.1	Πλατεία Αγίου Ιωάννου πριν την ανάπλαση (βόρεια πλευρά)	σελ. 28
Φωτ. 4.2	Πλατεία Αγίου Ιωάννου μετά την ανάπλαση (βόρεια πλευρά)	σελ. 28
Φωτ. 4.3	Πλατεία Αγίου Ιωάννου πριν την ανάπλαση (δυτική πλευρά)	σελ. 29
Φωτ. 4.4	Πλατεία Αγίου Ιωάννου μετά την ανάπλαση (δυτική πλευρά)	σελ. 29
Φωτ. 4.5	Καθιστικό οδού Γορτυνίας	σελ. 32
Φωτ. 4.6	Χώρος στάθμευσης οδού Γορτυνίας	σελ. 32
Φωτ. 4.7	Πλατεία Ωδείου – νέα μορφή	σελ. 35
Φωτ. 4.8	Κλίμακα μετά την ανάπλαση (κάλυψη καλωδίων)	σελ. 36
Φωτ. 4.9	Είσοδος Κάστρου πριν την ανάπλαση	σελ. 37
Φωτ. 4.10	Είσοδος Κάστρου μετά την ανάπλαση	σελ. 37
Φωτ. 4.11	Επίτοιχο φωτιστικό	σελ. 42
Φωτ. 5.1	Κολωνάκια μεταλλικά στην πλατεία Αμφείας	σελ. 48
Φωτ. 5.2	Στοιχείο καταστήματος σε λάθος θέση	σελ. 49
Φωτ. 7.1	Χώρος παιδικής χαράς πλατείας Αγίου Ιωάννου	σελ. 79
Φωτ. 7.2	Παράνομη στάθμευση στην πλατεία Αγίου Ιωάννου	σελ. 80
Φωτ. 7.3	Συμβολή των οδών Βίλλαρδουίνου και Μεσσηνιακής Γερουσίας	σελ. 81
Φωτ. 7.4	Το ελαιουργείο	σελ. 81

Φωτ. 7.5 Αποξήλωση πλακών	σελ. 83
Φωτ. 7.6 Αναποδογυρισμένος φανός	σελ. 83

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 6.1	Ικανοποίηση από τα έργα στο σύνολό τους	σελ. 56
Διάγραμμα 6.2	Ενίσχυση ιστορικού-παραδοσιακού χαρακτήρα	σελ. 57
Διάγραμμα 6.3	Αύξηση επιχειρηματικής δραστηριότητας	σελ. 58
Διάγραμμα 6.4	Χρησιμότητα των πεζοδρόμων	σελ. 59
Διάγραμμα 6.5	Κυκλοφορία αυτοκινήτων	σελ. 60
Διάγραμμα 6.6	Χώρος στάθμευσης οδού Νέδοντος	σελ. 61
Διάγραμμα 6.7	Ηλεκτροφωτισμός της περιοχής	σελ. 62
Διάγραμμα 6.8	Παγκάκια	σελ. 63
Διάγραμμα 6.9	Άρδευση του πρασίνου	σελ. 64
Διάγραμμα 6.10	Απορροή ομβρίων υδάτων	σελ. 65
Διάγραμμα 6.11	Αύξηση τουρισμού στην περιοχή	σελ. 66
Διάγραμμα 6.12	Ανάδειξη ναού Αγίων Αποστόλων	σελ. 67
Διάγραμμα 6.13	Μορφή ελεύθερων χώρων	σελ. 68
Διάγραμμα 6.14	Επάρκεια πρασίνου	σελ. 69
Διάγραμμα 6.15	Καταλληλότητα φυτών	σελ. 70
Διάγραμμα 6.16	Βελτίωση των όρων διαβίωσης των κατοίκων	σελ. 71
Διάγραμμα 6.17	Πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες	σελ. 72
Διάγραμμα 6.18	Αστυνόμευση της περιοχής	σελ. 73
Διάγραμμα 6.19	Καθαριότητα του χώρου	σελ. 74
Διάγραμμα 6.20	Προβλήματα στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου	σελ. 76
Διάγραμμα 6.21	Ιδέες για αναβάθμιση του Ιστορικού Κέντρου	σελ. 78

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΥΠ. ΠΟ.	Υπουργείο Πολιτισμού
Υ. ΠΕ. ΧΩ. Δ. Ε.	Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
Σχ.	Σχεδιάγραμμα
Φωτ.	Φωτογραφία
Ε. Β. Α.	Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Π. Δ. Ε.	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Π. Ε. Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Δ. Σ.	Δημοτικό Συμβούλιο
Δ. Ε.	Δημαρχιακή Επιτροπή
Ν. Π. Δ. Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.	Νομός
Βλ.	Βλέπε

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της εργασίας αποτελεί η ανάπλαση του Ιστορικού Κέντρου της πόλης της Καλαμάτας. Η σχετική μελέτη έγινε τα έτη 1996 και 1997. Το έργο, που εξελίσσεται σε τρεις φάσεις, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Ερευνάται η ανάπλαση κάθε περιοχής, αν συμφωνεί με όσα αναφέρονται στη μελέτη, πόσο κόστισε και κατά πόσο πέτυχε το σκοπό της στις περιοχές που έχει ολοκληρωθεί.

Το αντικείμενο παρουσιάζει σημαντικό ενδιαφέρον, καθώς αναφέρεται σε μια περιοχή της πόλης της Καλαμάτας που συνδέεται άμεσα με τη Νεότερη Ιστορία της Ελλάδας και που έχει προοπτική να αναπτυχθεί σαν περιοχή κατοικίας με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, να λειτουργήσει ενισχυτικά για την τοπική οικονομία σαν παλιό εμπορικό κέντρο παράλληλα με το νέο, και να αναδειχθεί σε πόλο έλξης των επισκεπτών και των κατοίκων της πόλης, τόσο σαν αξιοθέατο όσο και σαν χώρος αναψυχής.

Η εργασία αναπτύσσεται σε δύο μέρη.

Στην αρχή του πρώτου μέρους παρουσιάζονται μερικά γενικά στοιχεία για την πόλη της Καλαμάτας, δίνονται τα όρια του Ιστορικού Κέντρου και εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους ήταν αναγκαία η ανάπλαση.

Στη συνέχεια εξετάζονται οι εργασίες που έγιναν σε κάθε φάση και δίνονται πληροφορίες σχετικά με τους στόχους, τη μελέτη, την κατασκευή, το κόστος και τη χρηματοδότηση κάθε φάσης. Ακολουθεί η παρουσίαση στοιχείων σχετικά με τον εξοπλισμό κάθε περιοχής, τον καθορισμό του χώρου ανάπτυξης των διάφορων στοιχείων των καταστημάτων, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων καθώς και για τις φυτεύσεις που έγιναν στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται, στην αρχή, τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου που δόθηκε σε καταστηματάρχες, υπαλλήλους καταστημάτων και κατοίκους της περιοχής με σκοπό να ερευνηθεί κατά πόσο είναι ικανοποιημένοι από την ανάπλαση γενικά, αν κατά τη γνώμη τους πέτυχαν οι στόχοι στα επί μέρους θέματα, ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου, καθώς και ποιες βελτιώσεις έχουν να προτείνουν.

Στη συνέχεια ερευνάται το έργο στην πράξη και διατυπώνονται συμπεράσματα και προτάσεις βελτίωσης.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι η εξής:

Τα στοιχεία έχουν συγκεντρωθεί από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας, από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ίδιου Δήμου, από το Υπουργείο

Πολιτισμού, από την Περιφέρεια Πελοποννήσου, από το μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ – ΕΡΕΥΝΑ και από τον κατασκευαστή της πρώτης φάσης του έργου, μετά από προσωπική επικοινωνία με τους αρμόδιους υπαλλήλους των διαφόρων Υπηρεσιών και προσωπική ή ηλεκτρονική επικοινωνία με τους ιδιώτες.

Παράλληλα με τη συλλογή των στοιχείων, έγινε επιτόπια έρευνα στις διάφορες περιοχές του έργου, για να διαπιστωθεί κατά πόσον ακολουθήθηκε η μελέτη και ποιες μετατροπές έγιναν, καθώς και η κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα το έργο.

Στη συνέχεια δόθηκε το ερωτηματολόγιο και ακολούθησε επεξεργασία των στοιχείων και παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Τέλος από το ερωτηματολόγιο καθώς και την προσωπική επικοινωνία και συνεργασία με τους πολίτες και με τους διάφορους φορείς βγήκαν τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για τη βελτίωση του έργου.

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟ

1.1 Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Η Καλαμάτα, πρωτεύουσα του νομού Μεσσηνίας, είναι χτισμένη στο μυχό του Μεσσηνιακού κόλπου και εκτείνεται μέχρι τους πρόποδες του Ταυγέτου, συνδυάζοντας έτσι τα πλεονεκτήματα του βουνού και της θάλασσας. Το όνομά της πιθανόν να το πήρε από μια εικόνα της Παναγίας με πολύ όμορφα μάτια (Καλομάτα). Είναι χτισμένη πάνω (και δίπλα) στα ερείπια της ομηρικής πόλης των Φαρών.

Στους κλασικούς ελληνικούς χρόνους η περιοχή υποφέρει για 300 περίπου χρόνια από τους Μεσσηνιακούς Πολέμους με αντίπαλο τη Σπάρτη.

Στους Ρωμαϊκούς χρόνους η περιοχή παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη και ευημερία.

Κατά τη Βυζαντινή περίοδο ονομαστό και περιζήτητο γίνεται το μετάξι της Καλαμάτας.

Στα χρόνια της Φραγκοκρατίας η πόλη αποτέλεσε σημαντικό κέντρο μεσαιωνικού πολιτισμού. Το κάστρο της, χτισμένο από τους Βυζαντινούς, ανακαινίστηκε από τους Φράγκους (μετά το 1204).

Στη συνέχεια πέρασαν από την περιοχή διάφοροι κατακτητές, με τελευταίους τους Τούρκους. Στην Τουρκοκρατία η πόλη ήταν σημαντικό εμπορικό κέντρο.

Η Καλαμάτα ήταν η πρώτη ελληνική πόλη που απελευθερώθηκε από τους Τούρκους στις 23 Μαρτίου του 1821 με πρωταγωνιστές τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και τον Παπαφλέσσα. Την επομένη τελέστηκε δοξολογία στο βυζαντινό ναό των Αγίων Αποστόλων και την 25^η Μαρτίου στάλθηκε η Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του ελληνικού έθνους «προς τας ευρωπαϊκάς αυλάς» από τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και τη Μεσσηνιακή Γερουσία, την πρώτη τοπική Βουλή. Εδώ εκδόθηκε και η πρώτη ελληνική εφημερίδα με το όνομα «Σάλπιγξ Ελληνική», την 1^η Αυγούστου 1821.

Το 1826 και 1827 η Καλαμάτα και όλη η Μεσσηνία καταστρέφονται από τον Ιμπραήμ.

Η περιοχή απελευθερώνεται πλήρως το 1828.

Στη συνέχεια χάρη στη γεωργική παραγωγή, στη μεταποιητική βιομηχανία, τη βιοτεχνία και κυρίως το εμπόριο, η Καλαμάτα γίνεται ένα από τα πιο σημαντικά λιμάνια της Ελλάδας.

Μετά το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο η ανάπτυξη της Καλαμάτας και ολόκληρης της Μεσσηνίας παρουσίασε σημαντική κάμψη. Εδώ και αρκετά χρόνια όμως έχει αρχίσει μια αργή αλλά σταθερή ανάπτυξη.

Ο σεισμός του 1986 ενώ δημιούργησε προβλήματα στους κατοίκους και στην ανάπτυξη της πόλης, έδωσε συγχρόνως μια ώθηση για παραπέρα ανάπτυξη.

Ο σημερινός επισκέπτης της Καλαμάτας αλλά και ο μόνιμος κάτοικός της έλκονται από δύο κυρίως πόλους: την παραλία της και το Ιστορικό της Κέντρο. Ιστορικό Κέντρο είναι η παλαιότερη περιοχή της πόλης, γιαυτό και λέγεται έτσι.

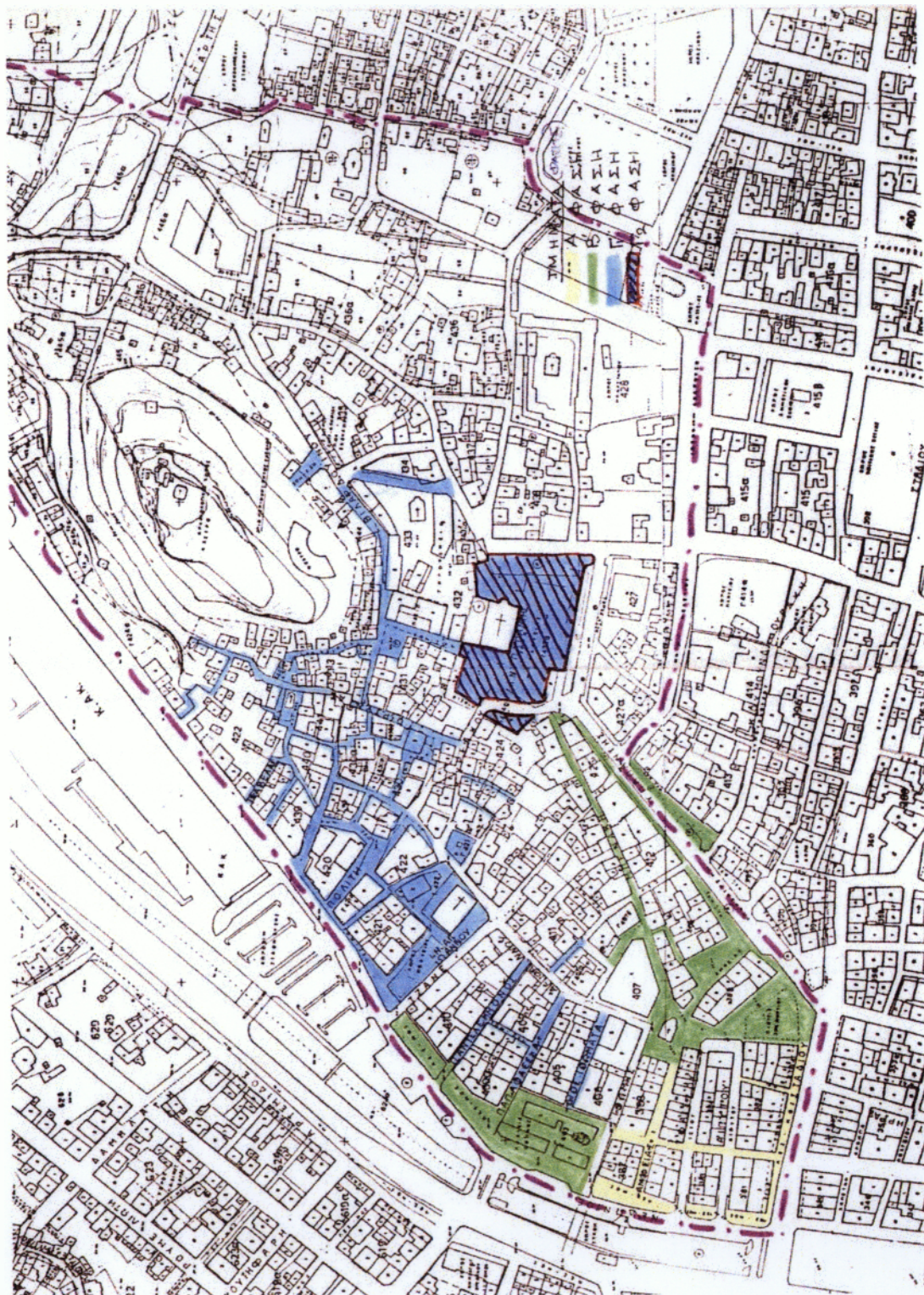
1.2 ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ-ΟΡΙΑ

Σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού (ΦΕΚ 471/Β /28-8-1987) χαρακτηρίζεται ως ζώνη προστασίας των αρχαίων μνημείων, των διατηρητέων μνημείων και των προστατευόμενων οικοδομημάτων της Καλαμάτας ο χώρος που περικλείεται μεταξύ των οδών 23^{ης} Μαρτίου-Υπαπαντής-Μητροπολίτου Μελετίου-Ιωσήφ Ανδρούσης-Ανώνυμης Αγροτικής οδού-Εθνικής οδού Σπάρτης Καλαμάτας-οδού Σπάρτης και Νέδοντος. Στο σχήμα 1.1 φαίνονται τα όρια του Ιστορικού Κέντρου.

Σύμφωνα με το ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 821/Δ /16-11-1988) τα όρια του Ιστορικού Κέντρου είναι ευρύτερα.

Η περιοχή μελέτης της εργασίας αυτής ξεκινά από το νοτιοδυτικό τείχος του Κάστρου και εκτείνεται νότια μέχρι την οδό 23^{ης} Μαρτίου, ανατολικά μέχρι την επέκταση της οδού Φαρών και βορειοδυτικά μέχρι τις οδούς Νέδοντος και Σπάρτης. Στο εξής όταν αναφέρεται το Ιστορικό Κέντρο, θα εννοείται η περιοχή αυτή .

Το τμήμα του Ιστορικού Κέντρου που βρίσκεται βόρεια της οδού Τζάνε με έδαφος επικλινές και ακανόνιστο πολεοδομικό ιστό αποτελεί το γραφικό παραδοσιακό οικισμό της Άνω Πόλης.

Σχ. 1.1 Όρια Ιστορικού Κέντρου (ΥΠ. ΠΟ.)
Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Καλαμάτας

Κεφάλαιο 1: Γενικά στοιχεία για την Καλαμάτα και το Ιστορικό της Κέντρο

Το τμήμα που βρίσκεται νότια της οδού Τζάνε με έδαφος ομαλό, πολεοδομικό ιστό κανονικό, και πολύ περισσότερα καταστήματα, επαγγελματικές στέγες, δημόσια κτίρια και ελεύθερους χώρους αποτελεί την εμπορική ζώνη του Ιστορικού Κέντρου.

Σχ. 1.2 Ο χώρος του Ιστορικού Κέντρου και τα δύο συστήματα πολεοδομικού ιστού (πριν την ανάπλαση)
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

1.3 ΓΙΑΤΙ ΗΤΑΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ

Η περιοχή ήταν υποβαθμισμένη και με τις ζημιές από το σεισμό του 1986 τα πράγματα χειροτέρευσαν. Η εμπορική της ζώνη υπολειτουργούσε, οι ελεύθεροι χώροι ήταν γενικά εγκαταλειμμένοι, τα κτήρια είχαν ζημιές και οι δρόμοι προβλήματα. Έτσι είχε οδηγηθεί σε μαρασμό μια περιοχή με πάρα πολλά μνημεία, με ιδιαίτερα γραφικά σοκάκια, με έντονο χρώμα και ιστορία. Η ανάπλαση ήταν απαραίτητη, ώστε η περιοχή να αναβαθμιστεί και να αποτελέσει κέντρο πολιτισμού, τουρισμού, περιπάτου, αναψυχής και εμπορίου με εξειδικευμένα κυρίως μαγαζιά.

Η μελέτη ανάπλασης είχε προκηρυχτεί λίγο καιρό πριν το σεισμό αλλά δεν έγινε ο διαγωνισμός λόγω του σεισμού και στη συνέχεια το θέμα εγκαταλείφτηκε. Έργα ανάπλασης άρχισαν να γίνονται αμέσως μετά το σεισμό του 1986. Έχει αποκατασταθεί ο κυρίως ναός των Αγίων Αποστόλων που είχε σοβαρές ζημιές. Πολλά κτήρια έχουν επισκευαστεί και ανακαινιστεί. Το κτήριο της Παλαιάς Αγοράς έχει ανακαινιστεί και θα χρησιμοποιείται στο μέλλον ως Αρχαιολογικό Μουσείο, μετά την μεταφορά των εκθεμάτων από το Μουσείο Μπενάκη, ένα κτήριο Ενετικού τύπου που βρίσκεται πίσω από το κτήριο της Παλαιάς Αγοράς. Στο Κάστρο γίνονται στερεώσεις και επισκευές.

Σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο με τίτλο «Ανάπλαση του Ιστορικού Κέντρου Καλαμάτας» που γίνεται σε τρεις φάσεις με ευθύνη της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου. Στη συνέχεια θα εξεταστούν οι τρεις αυτές φάσεις που αποτελούν το αντικείμενο της εργασίας αυτής.

Σχ. 1.3 Οι τρεις φάσεις της ανάπλασης
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η Α΄ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ

Η Α΄ φάση αφορά το τμήμα που βρίσκεται δυτικά της πλατείας των Αγίων Αποστόλων και της πλατείας 23^{ης} Μαρτίου, δηλαδή την οδό Αμφείας από τους Αγίους Αποστόλους μέχρι τη Νέδοντος, την οδό Γερμανού καθώς και το πεζοδρόμιο της οδού Νέδοντος από την οδό 23^{ης} Μαρτίου έως την οδό Ιθώμης, και το πεζοδρόμιο της 23^{ης} Μαρτίου από την οδό Νέδοντος έως την πλατεία 23^{ης} Μαρτίου.

2.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η μελέτη έγινε από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Καλαμάτας.

2.3 ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι της μελέτης ήταν:

α) Η πεζοδρόμηση της οδού Γερμανού σε τμήματα, αφού διακόπτεται από τις οδούς Ηφαίστου και Αιπύτου, που διατηρούνται σαν δακτύλιος κυκλοφορίας, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ρυθμιστικό σχέδιο της πόλης,

β) Η πεζοδρόμηση της οδού Αμφείας και

γ) Η διαμόρφωση αυτών των πεζοδρόμων καθώς και των πεζοδρομίων που αναφέρονται στην οριοθέτηση της φάσης.

2.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Οι πεζόδρομοι έχουν κατασκευαστεί με δύο διαφορετικά υλικά σε μεγάλα και ακανόνιστα ορθογωνικά σχήματα. Η επιλογή των υλικών διαμόρφωσης βασίστηκε σε παλαιότερες υποδείξεις του Υπουργείου Πολιτισμού. Μέσα σε ζώνες μεταβλητού πλάτους από ανοιχτόχρωμη πλακόπετρα διαμορφώνονται επιφάνειες βιομηχανικού δαπέδου με αρμούς. Οι διαστάσεις των επιφανειών αυτών είναι ανάλογες με το πλάτος του οδοστρώματος. Η επιφάνεια του βιομηχανικού δαπέδου βελτιώθηκε με τη μέθοδο της παλαίωσης για μεγαλύτερη αντοχή και καλύτερο αισθητικό αποτέλεσμα.

Πριν τη νέα διαμόρφωση έγιναν όλες οι απαραίτητες καθαίρεσεις και εκσκαφές.

Φωτ.2.1 Οδός Γερμανού: πεζόδρομος που διαμορφώθηκε κατά την Α' φάση

Πηγή : 26^η Ε. Β. Α., ΥΠ. ΠΟ.

2.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2.5.1 Εγκατάσταση άρδευσης

Για τη συντήρηση των φυτευμένων περιοχών έχει κατασκευαστεί δίκτυο άρδευσης.

2.5.2 Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων

Η αποχέτευση των ομβρίων γίνεται κυρίως με επιφανειακή απορροή με την εφαρμογή της υψομετρικής μελέτης των τελικών επιφανειών. Επιπλέον έχει τοποθετηθεί βοηθητικό δίκτυο απορροής ομβρίων: υπόγειοι αγωγοί αποχέτευσης από πλαστικό PVC διατομής 30mm μετά την εκσκαφή χάνδακα σε ανάλογο βάθος και πλάτος, φρεάτια και κανάλια αποχέτευσης από σκυρόδεμα καλυμμένα με σιδηρές σχάρες (βάθος εκσκαφής 0,70m περίπου).

2.5.3 Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού

Όλα τα δίκτυα οδικού φωτισμού είναι υπόγεια σε βάθος τουλάχιστον 50cm και τα φωτιστικά σώματα στον πεζόδρομο της οδού Γερμανού (όπου το πλάτος του δρόμου είναι περιορισμένο) επίτοιχα για να μην εμποδίζουν τη διέλευση οχημάτων πρώτης ανάγκης (ασθενοφόρων, πυροσβεστικής). Επίτοιχα είναι επίσης και τα φωτιστικά σώματα στο πεζοδρόμιο της οδού 23^{ης} Μαρτίου (στο εξωτερικό της στοάς). Κάθε επίτοιχο φωτιστικό σώμα έχει τοποθετηθεί πάνω σε μεταλλικό βραχίονα μήκους 1m. Το καλώδιο προστατεύεται από γαλβανισμένο σιδηροσωλήνα.

Στο πεζοδρόμιο της οδού Νέδοντος καθώς και στον πεζόδρομο της οδού Αμφείας χρησιμοποιούνται φωτιστικά σώματα πάνω σε ιστό παραδοσιακού τύπου.

2.6 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το έργο μετά από δημοπρασία ανατέθηκε στην Κοινοπραξία Ιωάννης Κ. Ηλιόπουλος-Σωτήρης Φ. Μαρίνης το Σεπτέμβριο του 1996.

Ο προϋπολογισμός της μελέτης του έργου είναι 432.868,67€ με τον ΦΠΑ (366.837,86€ χωρίς τον ΦΠΑ).

Ο προϋπολογισμός μετά από την έκπτωση είναι 326.620,28€ με τον ΦΠΑ (276.796,86€ χωρίς τον ΦΠΑ).

Η πραγματική δαπάνη του έργου είναι 163.468,52€ με τον ΦΠΑ (138.532,65€ χωρίς ΦΠΑ). Η διαφορά είναι μεγάλη γιατί αρχικά στην Α΄ φάση προβλεπόταν και η διαμόρφωση της πλατείας των Αγίων Αποστόλων, της πλατείας 23^{ης} Μαρτίου καθώς και της πλατείας Αμφείας. Οι εργασίες αυτές έγιναν στη Β΄ φάση γιατί εν τω μεταξύ λύθηκε η σύμβαση ανάμεσα στο Δήμο και την Κοινοπραξία με κοινή συναίνεση (απόφαση 418/8-8-1997 του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας).

Η χρηματοδότηση του έργου έγινε από το Π. Δ. Ε .

Στον πίνακα 2.1 παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του έργου, σύμφωνα με τη μελέτη

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ Α΄ ΦΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (σε €)		
Α/Α	Ένδειξη εργασιών	Δαπάνη σύμφωνα με τη μελέτη
1.	ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ	5.615,01
2.	ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ	35.556,85
3.	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ	115.013,24
4.	ΟΔΟΣΤΡΩΣΙΑ	15.184,15
5.	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ	11.671,92
6.	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΗΛΦΩΤΙΣΜΟΥ	81.803,32
7.	ΦΥΤΕΥΣΗ-ΑΡΔΕΥΣΗ	7.961,09
8.	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	27.160,67
	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΚΥΡΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	299.966,25
	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ-ΟΦΕΛΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ	53.993,92
	ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ	12.877,68
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	366.837,86
	ΦΠΑ 18%	66.030,81
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕ ΦΠΑ	432.868,67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η Β' ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

3.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ

Η περιοχή της Β' φάσης περιλαμβάνει την πλατεία Όθωνος και ένα τμήμα του πεζοδρομίου της οδού Νέδοντος (στην προέκταση της πλατείας μέχρι την οδό Τζάνε), την περιοχή της οδού Μπενάκη, το Βορειοδυτικό πεζοδρόμιο της οδού Υπαπαντής (καθώς και ένα τμήμα του απέναντι πεζοδρομίου) και τις πλατείες 23^{ης} Μαρτίου, Αγίων Αποστόλων και Αμφείας.

3.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η μελέτη της Β' φάσης καθώς και της Γ' φάσης έγινε από το μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΕ Γ. Αλμπάνης-Ν. Φιντικάκης & συνεργάτες (Αρχιτεκτονικά) και από το Χρήστο Ζόμπολα (Ηλεκτρομηχανολογικά). Συντονιστής της μελέτης ήταν ο Γ. Αλμπάνης, Αρχιτέκτων Μηχανικός. Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας σχετικά με την ανάθεση της μελέτης είναι η 253/97. Η μελέτη στοίχισε περίπου 132.000 € συνολικά και για τις δύο φάσεις.

3.3 ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι της μελέτης ήταν:

α) Η λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη του ιστορικού κέντρου, ώστε να παίξει ένα συμπληρωματικό ρόλο, σε σχέση με τις υπόλοιπες κεντρικές περιοχές της πόλης συγκεντρώνοντας εξειδικευμένες λειτουργίες για τις οποίες υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης (πολιτισμός, τουρισμός, περίπατος, αναψυχή, εξειδικευμένα μαγαζιά).

β) Η διατήρηση όλων εκείνων των χαρακτηριστικών που διαφοροποιούν το Ιστορικό Κέντρο από την ευρύτερη περιοχή κατοικίας και το σύγχρονο εμπορικό κέντρο της πόλης και αναδεικνύουν τον ιστορικό και παραδοσιακό του χαρακτήρα.

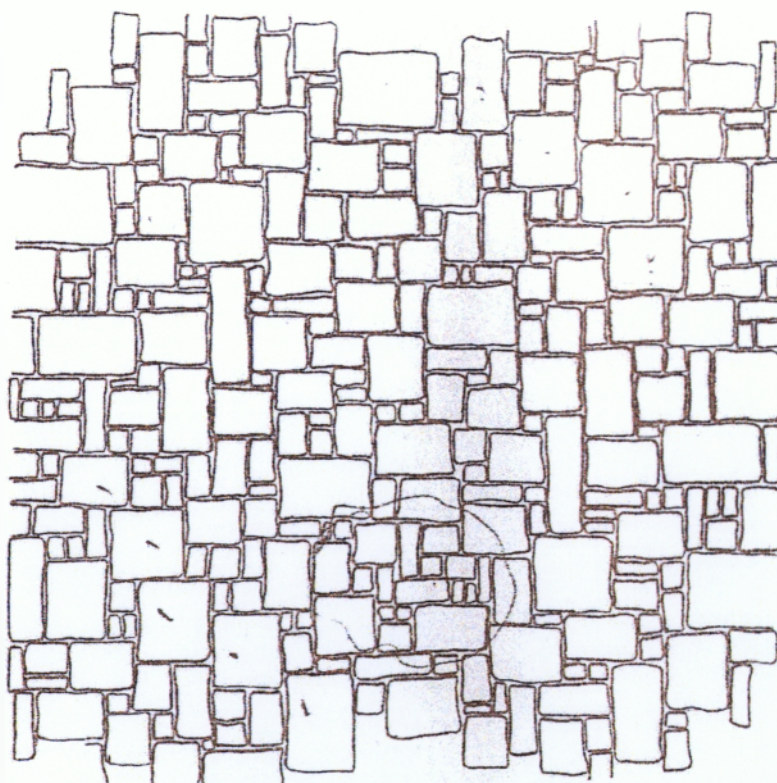
3.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

3.4.1 Πλατεία των Αγίων Αποστόλων

Εδώ βρίσκεται το εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων. Το ανατολικό του τμήμα σε σχήμα ελεύθερου σταυρού με οκταγωνικό τρούλο χρονολογείται στα τέλη του 11ου με αρχές του 12ου αιώνα ενώ το δυτικό του που είναι μεταγενέστερο, ανάγεται στα χρόνια της Β' Ενετοκρατίας. Ο ναός βρίσκεται σε χαμηλότερη στάθμη από την υπόλοιπη πλατεία. Μία μικρή περιοχή γύρω από το ναό ανασκάφτηκε μόνο με χειρωνακτική εργασία με πολλή προσοχή και έτσι αποκαλύφτηκε και αποκαταστάθηκε η αρχική της πλακόστρωση (κροκάλες εν ξηρώ).

Στη νότια, στην ανατολική και σε ένα μέρος της βόρειας πλευράς του ναού έχει χτιστεί περιμετρικός χαμηλός τοίχος, ενώ στη βόρεια και στη δυτική έχουν κατασκευαστεί αναβαθμοί. Η υπόλοιπη πλατεία έχει καλυφτεί με βυζαντινή πλακόστρωση. Ένας μεγάλος φανοστάτης και δύο μικρότεροι στη νοτιοδυτική πλευρά του ναού, καθώς και μια κρήνη στη βορειοανατολική πλευρά στολίζουν το χώρο .

Κύριο στόχος της ανάπλασης της πλατείας ήταν η ανάδειξη του ναού.

Σχ.3.1 Βυζαντινή πλακόστρωση
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

Φωτ. 3.1 Πλατεία των Αγίων Αποστόλων πριν την ανάπλαση
Πηγή:26^η Ε. Β. Α., ΥΠ. ΠΟ.

Φωτ. 3.2 Πλατεία Αγίων Αποστόλων μετά την ανάπλαση
Πηγή: προσωπικό αρχείο

3.4.2 Πλατεία 23^{ης} Μαρτίου

Η πλατεία 23^{ης} Μαρτίου λειτουργεί σαν είσοδος προς το Ιστορικό Κέντρο. Στο μεγαλύτερο μέρος της, λειτουργεί σαν χώρος διασκέδασης. Εξάίρεση αποτελεί ο χώρος γύρω από το ηρώο του 1821 που έχει ανακατασκευαστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να ξεχωρίζει από την υπόλοιπη πλατεία, που έχει επίσης ανακατασκευαστεί. Η πλατεία έχει πλακοστρωθεί στο μεγαλύτερο μέρος της με πέτρινες ακανόνιστες πλάκες ενώ ο χώρος γύρω από το ηρώο με ορθογώνιες σχιστόπλακες.

Φωτ. 3.3 Πλατεία 23^{ης} Μαρτίου πριν την ανάπλαση

Πηγή: 26^η Ε. Β. Α., ΥΠ. ΠΟ.

Φωτ. 3.4 Πλατεία 23^{ης} Μαρτίου μετά την ανάπλαση

Πηγή: προσωπικό αρχείο

3.4.3 Πλατεία Αμφείας

Στην πλατεία Αμφείας, που αποτελεί και αυτή είσοδο προς το Ιστορικό Κέντρο και χώρο διασκέδασης, έχει κατασκευαστεί ένα συντριβάνι οκταγωνικής μορφής, σε επίπεδο χαμηλότερο από της υπόλοιπης πλατείας. Ο χώρος γύρω από το συντριβάνι έχει διαμορφωθεί κυκλικά και πλακοστρωθεί με μάρμαρο ώστε να ξεχωρίζει από την πλακόστρωση της υπόλοιπης πλατείας. Με μαρμάρινες πλάκες έχουν καλυφτεί και τα σκαλοπάτια που οδηγούν από το χώρο του συντριβανιού στο επίπεδο της πλατείας. Το μάρμαρο είναι άσπρο και γκρι χτενιστό και θραπνιστό. Ανατολικά και δυτικά από το συντριβάνι, δύο μεγάλα τετράγωνα έχουν καλυφτεί με τετράγωνα μαρμάρινες πλάκες, που διακόπτονται από λωρίδες με μικρό ορθογώνιο κεραμικό πλακάκι δημιουργώντας γεωμετρικά σχήματα. Το μάρμαρο είναι άσπρο θραπνιστό.

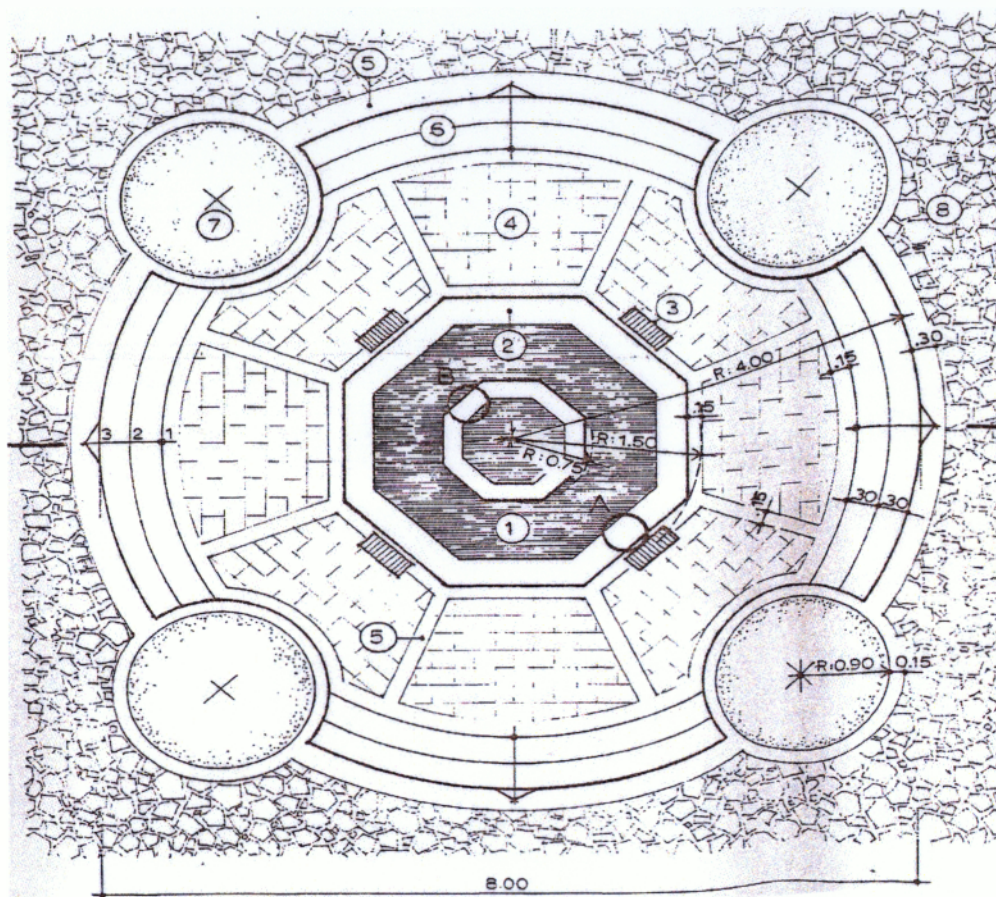
Στην προέκταση της πλατείας προς το νότο (Παπλωματάδικα), η πλακόστρωση έχει γίνει με ορθογώνιες σχιστόπλακες που διακόπτονται από ζώνες με ακανόνιστες πέτρινες πλάκες. Στο δυτικό τμήμα της πλατείας, ένας μικρός διάδρομος μπροστά από τα καταστήματα έχει στρωθεί κι αυτός με ορθογώνιες σχιστόπλακες.

Όλος ο υπόλοιπος χώρος της πλατείας έχει στρωθεί με ακανόνιστες πέτρινες πλάκες.

Φωτ. 3.5 Πλατεία Αμφείας μετά την ανάπλαση

Πηγή: προσωπικό αρχείο

Σχ. 3.2 Συντριβάνι πλατείας Αμφείας (κάτοψη)
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

3.4.4 Πλατεία Όθωνος

Η Πλατεία Όθωνος αποτελεί ισχυρό πόλο αναψυχής στην περιοχή. Έχει γίνει πλακόστρωση της πλατείας με πρότυπο την υπόλοιπη περιοχή. Σε μερικά τμήματα έχει διατηρηθεί η παλαιά πλακόστρωση. Μία μεγάλη ξύλινη πέργκολα διακοσμεί το νοτιοδυτικό τμήμα της πλατείας. Προς βορρά η πλατεία έχει ενοποιηθεί μέχρι την οδό Τζάνε με τα πεζοδρόμια της οδού Νέδοντος, τα οποία έχουν διαπλατυνθεί.

3.4.5 Πεζόδρομοι περιοχής οδού Μπενάκη

Έχει γίνει διαβάθμιση των πεζοδρόμων σε κύριους και δευτερεύοντες, μετά από συνεκτίμηση πολλών παραγόντων, όπως η πυκνότητα και το είδος της κυκλοφορίας, η μορφή του πολεοδομικού ιστού, καθώς και το είδος και η μορφή των εξυπηρετούμενων ακινήτων. Σε γενικές γραμμές κύριοι είναι οι πεζόδρομοι της εμπορικής ζώνης και δευτερεύοντες αυτοί της περιοχής κατοικίας.

Οι πεζόδρομοι της περιοχής οδού Μπενάκη είναι κύριοι πεζόδρομοι. Έχουν στρωθεί στο μεγαλύτερο μέρος τους με πέτρινες πλάκες σε μεγάλα και ακανόνιστα σχήματα. Ανάμεσα στην πλακόστρωση αυτή έχουν στρωθεί λωρίδες από μάρμαρο χτενιστό σε ορθογώνιες πλάκες και τετράγωνα με ορθογώνιες σχιστόπλακες. Η μορφή αυτή της πλακόστρωσης προτιμήθηκε για να ταιριάζουν με τους πεζόδρομους που διαμορφώθηκαν κατά την Α' φάση (διαφορετικά υλικά σε μεγάλα και ακανόνιστα σχήματα).

Φωτ. 3.6 Πεζόδρομος οδού Μπενάκη

Πηγή: προσωπικό αρχείο

3.4.6 Βορειοδυτικό πεζοδρόμιο οδού Υπαπαντής

Το πρώτο τμήμα του πεζοδρομίου είναι ενοποιημένο με την πλατεία Αμφείας και φτάνει μέχρι την οδό Παπάζογλου. Το δεύτερο τμήμα εκτείνεται από την οδό Παπάζογλου μέχρι την οδό Τζάνε και το τρίτο από την οδό Τζάνε μέχρι την πλατεία Υπαπαντής.

Η βασική πλακόστρωση και για τα τρία τμήματα έχει γίνει με πέτρινες πλάκες ακανόνιστες, ώστε να είναι σε αρμονία με τις γειτονικές πλατείες. Την πλακόστρωση αυτή διακόπτουν λωρίδες και ορθογώνια καλυμμένα με ορθογώνιες σχιστόπλακες.

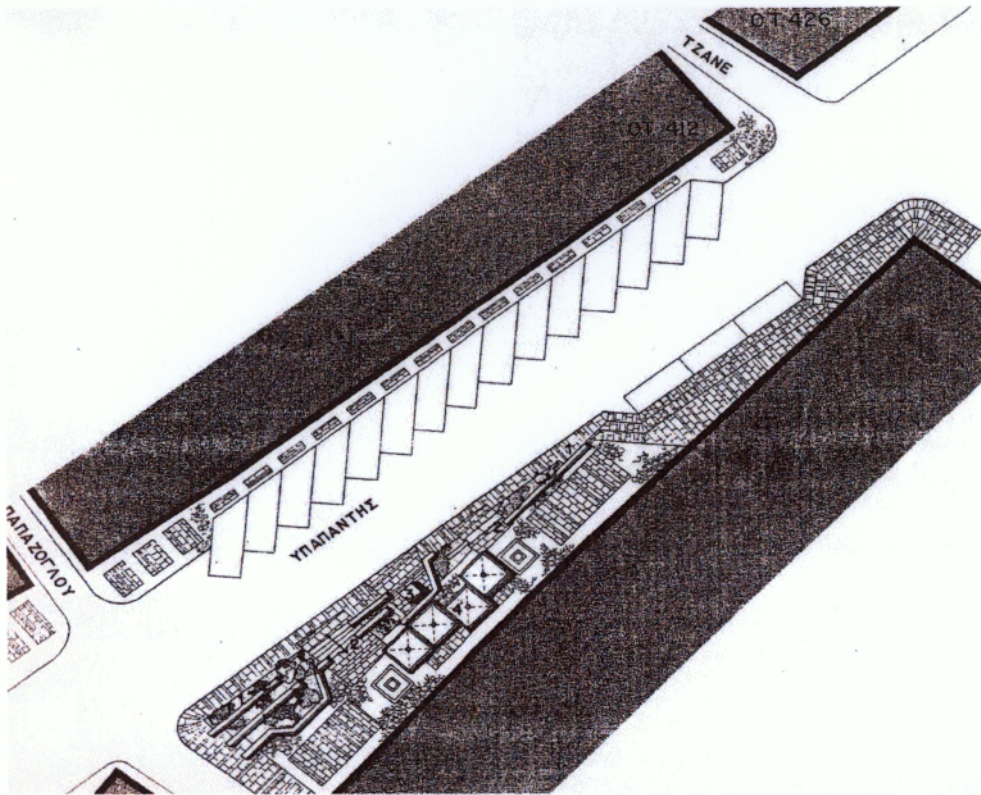
3.4.7 Τμήμα οδού Υπαπαντής

Εδώ υπήρχαν τρεις νησίδες με πράσινο. Έγινε ενοποίηση του χώρου του πρασίνου και του πεζοδρομίου. Έχουν κατασκευαστεί ανάμεσα στο πράσινο χαμηλοί τεθλασμένοι τοίχοι από πέτρα που δημιουργούν αναβαθμούς και μαυτόν τον τρόπο καλύπτουν την υψομετρική διαφορά. Η πλακόστρωση, που καλύπτει το πεζοδρόμιο μέχρι την οδό Μητροπολίτου Μελετίου, ακολουθεί την ίδια αντίληψη και χρησιμοποιούνται τα ίδια υλικά όπως και στο απέναντι πεζοδρόμιο. Προς την πλευρά του δρόμου η πλακόστρωση έχει γίνει με σχιστόπλακες. Στην περιοχή αυτή βρίσκεται και η προτομή του Νικολάου Πολίτη.

Φωτ.3.7 Η οδός Υπαπαντής στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

Πηγή: αρχείο Ηλιόπουλου Ι.

Σχ. 3.3 Τμήμα οδού Υπαπαντής-πρόταση

Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

Φωτ. 3.8 Προτομή Νικολάου Πολίτη στην οδό Υπαπαντής

Πηγή: προσωπικό αρχείο

3.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Επιπλέον σε ολόκληρη την περιοχή της Β' φάσης έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες εργασίες για την εγκατάσταση ύδρευσης, άρδευσης, πυρόσβεσης, αποχέτευσης ομβρίων, ηλεκτροφωτισμού και τηλεφώνων.

3.5.1 Εγκατάσταση ύδρευσης

Το νέο δίκτυο ύδρευσης έχει πλήρως υπογειωθεί και συνδεθεί με το δημοτικό δίκτυο ύδρευσης. Στην πλατεία Αμφείας έχει εγκατασταθεί συντριβάνι.

Επίσης στους Αγίους Αποστόλους έχει εγκατασταθεί κρήνη με διάταξη ανακυκλοφορίας νερού.

3.5.2 Εγκατάσταση άρδευσης

Το νέο δίκτυο άρδευσης είναι επίσης υπόγειο και έχει συνδεθεί με το δημοτικό δίκτυο ύδρευσης.

Εκτός από τις απαραίτητες τάφρους και τους σωλήνες, περιλαμβάνει και φρεάτιο άρδευσης, φρεάτιο επισκέψεως, συγκρότημα συντριβανιού με αφρώδη πίδακα και συγκρότημα ανακυκλοφορίας νερού κρήνης.

3.5.3 Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων

Έχει γίνει πλήρης σύνδεση του νέου δικτύου αποχέτευσης ομβρίων με το υπάρχον δίκτυο.

3.5.4 Εγκατάσταση πυρόσβεσης

Όλες οι συνδέσεις του δικτύου πυρόσβεσης με το δημοτικό δίκτυο ύδρευσης έχουν γίνει υπόγεια.

3.5.5 Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού

Το δίκτυο ηλεκτροφωτισμού της περιοχής είναι γενικά τέτοιο ώστε να αναδεικνύονται οι διαδρομές, τα μνημεία και τα αξιόλογα κτήρια και σύνολα.

Όλες οι καλωδιώσεις είναι υπόγειες.

Έχουν τοποθετηθεί όλοι οι απαραίτητοι πίνακες, ασφάλειες, διακόπτες, ρευματοδότες, φωτοκύτταρα και PILLAR ηλεκτροδότησης (πίνακες εξωτερικής τοποθέτησης). Τα φωτιστικά σώματα είναι διαφόρων ειδών:

Κεφάλαιο 3: Η Β' φάση της ανάπλασης

- Φωτιστικά σώματα δαπέδου εξωτερικού χώρου στεγανά με λαμπτήρα από 70 ως 150W.
- Φωτιστικά σώματα επί μεταλλικού ιστού με φανό και λαμπτήρα ατμών υδραργύρου 125W.
- Φωτιστικά σώματα από χυτοσιδηρό ιστό σε δίφωτη διάταξη με δύο φανούς και λαμπτήρες ατμών υδραργύρου 125W.

Φωτ. 3.9 Δίφωτα φωτιστικά

Πηγή: προσωπικό αρχείο

- Φωτιστικό σώμα κορυφής από χυτοσιδηρό ιστό σε τρίφωτη διάταξη με 3 γαλακτόχρωμες σφαίρες και 3 λαμπτήρες ατμών υδραργύρου 125W.
- Φωτιστικό σώμα επίτοιχο μεταλλικού βραχίονα με φανό και λαμπτήρα ατμών υδραργύρου 125W.

3.5.6 Εγκατάσταση τηλεφώνων

Όλες οι καλωδιώσεις είναι υπόγειες.

3.6 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο προϋπολογισμός μελέτης του έργου ήταν 1.018.192,67€ χωρίς ΦΠΑ (1.201.467,35€ με ΦΠΑ).

Μετά από μειοδοτικό διαγωνισμό που έγινε στις 20-8-1998 ανάδοχος του έργου αναδείχτηκε η ΣΥΝ-ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Τ.Ε .με προϋπολογισμό προσφοράς 565.507,96€ χωρίς ΦΠΑ (667.299,39€ με το ΦΠΑ). Κατακύρωση του έργου (έγκριση του πρακτικού του διαγωνισμού) έγινε με την 135/98 απόφαση της Δημαρχιακής Επιτροπής. Στις 9/10/1998 υπογράφηκε η σύμβαση, με την οποία προβλεπόταν έναρξη του έργου στις 2/11/1998 και πέρας στις 30/4/1999. Το Δημοτικό Συμβούλιο Καλαμάτας αποφάσισε διαδοχικά παρατάσεις του έργου. Τελικά το έργο παραλήφτηκε στις 31-12-2002.

Η γενική συνολική δαπάνη του έργου ήταν 683.932,50€ με το ΦΠΑ. Η χρηματοδότηση του έργου έγινε από το Π .Δ. Ε. (Π. Ε. Π. 2 Πελοποννήσου).

Με την 768/99 του Δ.Σ .Καλαμάτας αφαιρέθηκε η επέμβαση στην Είσοδο του Κάστρου και στους υπάρχοντες πεζόδρομους, που προβλεπόταν από τη μελέτη. Τα ποσά που εξοικονομήθηκαν με τον τρόπο αυτό, χρησιμοποιήθηκαν για άλλες απαραίτητες εργασίες της Β' φάσης.

Στον πίνακα 3.1 παρουσιάζεται η δαπάνη του έργου

α) σύμφωνα με τη μελέτη και

β) σύμφωνα με τον τελικό ανακεφαλαιωτικό πίνακα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
Β' ΦΑΣΗ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (σε €)

Α/Α	Ένδειξη εργασιών	Δαπάνη σύμφωνα με	
		τη μελέτη	τον τελικό τακτοποιητικό ανα-κεφαλαιωτικό πλίνακα
I. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ			
1.	ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΕΣ	26.331,96	11.007,95
2.	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ	179.877,49	114.847,83
3.	ΤΟΙΧΟΔΟΜΕΣ	51.483,28	25.020,68
4.	ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΑ	3.521,64	1.972,12
5.	ΚΑΛΥΨΕΙΣ	344.873,36	162.636,92
II. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			
1.	ΥΔΡΕΥΣΗ	478,92	89,67
2.	ΑΡΔΕΥΣΗ	10.326,98	4.844,16
3.	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ	28.595,65	79.678,56
4.	ΠΥΡΟΣΒΕΣΗ	10.203,57	3.523,53
5.	ΙΣΧΥΡΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	93.338,29	70.997,98
6.	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	1.295,07	599,61
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΚΥΡΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		750.326,21	475.219,01
ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ-ΟΦΕΛΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ 18%		135.058,72	85.539,42
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		885.384,93	560.758,44
ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ			1.962,73
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ		132.807,74	6,46
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		1.018.192,67	562.727,62
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		1.018.192,67	562.727,62
ΦΠΑ (18% Χ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ)		183.274,68	101.290,97
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ			16.876,19
ΦΠΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ			3.037,71
ΣΥΝΟΛΟ		1.201.467,35	683.932,50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η Γ' ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Η Γ' φάση χωρίζεται σε δύο επιμέρους φάσεις: Γ1' και Γ2'. Θα εξεταστεί πρώτα η Γ1' φάση, που έχει ολοκληρωθεί.

4.1 Η Γ1' ΦΑΣΗ

4.1.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ

Η Γ1' φάση περιλαμβάνει τη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων στις εξής περιοχές:

Την πλατεία Αγίου Ιωάννου

Τους κύριους πεζοδρόμους της ευρύτερης περιοχής της οδού Πολίτη

Το οικόπεδο ιδιοκτησίας του Δήμου στην οδό Γορτυνίας

Την πλατεία Ωδείου

Τις οδούς Βιλλαρδουίνου και Μεσσηνιακής Γερουσίας

Την κλίμακα ανόδου προς την πλατεία Ωδείου και

Την Είσοδο του Κάστρου.

4.1.2 ΕΚΠΙΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η μελέτη της Γ1' φάσης έγινε μαζί με τη μελέτη της Β' φάσης από τους ίδιους επιστήμονες.

4.1.3 ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι ήταν:

α) Η λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη του Ιστορικού Κέντρου και στην περιοχή κατοικίας

β) Η δημιουργία καλύτερων προϋποθέσεων για το ζωντάνεμα της περιοχής και την ευχάριστη διαβίωση των κατοίκων.

4.1.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

4.1.4.1 Πλατεία Αγίου Ιωάννου

Η πλατεία του Αγίου Ιωάννου αποτελεί το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στον παραδοσιακό οικισμό και την εμπορική ζώνη του Ιστορικού Κέντρου και μπορεί για το λόγο αυτό να εξυπηρετεί και τα δύο αυτά τμήματα. Επειδή εξάλλου συνορεύει με την κεντρική αγορά της πόλης, αποτελεί το συνδετικό κρίκο και με την ευρύτερη περιοχή της πόλης της Καλαμάτας.

Η περιοχή πριν την ανάπλαση παρουσίαζε εικόνα εγκατάλειψης. Μοναδική εξαίρεση αποτελούσε ο μικρός κήπος με το ηρώο απέναντι από το ιερό της εκκλησίας, στη συμβολή των οδών Αγίου Ιωάννου και Κυριακού.

Σύμφωνα με τη μελέτη η πλατεία χωρίζεται σε δύο ενότητες:

Η πρώτη ενότητα καταλαμβάνει το τμήμα στα δυτικά και στα νότια του ναού και η δεύτερη ενότητα καταλαμβάνει τη βορινή πλευρά ενώ επεκτείνεται και προς το μικρό κήπο των οδών Αγίου Ιωάννου και Κυριακού.

Η πρώτη ενότητα έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε να αποτελεί και την είσοδο προς την πλατεία από την οδό Νέδοντος. Κεντρικοί αναβαθμοί και δύο ημικυκλικά τοιχάκια δίνουν την αίσθηση της εισόδου στην πλατεία από την πλευρά της οδού Νέδοντος. Τα τοιχάκια αυτά αποτελούν την πλάτη χτιστών ημικυκλικών πάγκων. Πίσω από την προτομή που υπάρχει από παλιά στο τμήμα αυτό της πλατείας, έχει γίνει κατασκευή για συντριβάνι.

Στη δεύτερη ενότητα, στη βόρεια πλευρά της πλατείας, έχει κατασκευαστεί παιδική χαρά και έξω από αυτήν, προς την πλευρά του ναού, έχει τοποθετηθεί χτιστό καθιστικό. Στις άλλες τρεις πλευρές έχει χτιστεί κλιμακωτό τοιχάκι. Μέσα στην παιδική χαρά έχει κατασκευαστεί μια πετρόκτιστη κρήνη ενώ ο υπόλοιπος χώρος της παραμένει αδιαμόρφωτος.

Η πλακόστρωση στο μεγαλύτερο μέρος της πλατείας έχει γίνει με σχιστόπλακες σε ακανόνιστα σχήματα. Ένα μεγάλο τμήμα στρωμένο με ορθογώνιες σχιστόπλακες σε διάφορα μεγέθη ενώνει την οδό Τζάνε με την παράλληλό της περνώντας μπροστά από την κύρια είσοδο του ναού. Τρία μικρά τμήματα με ίδια πλακόστρωση τονίζουν την είσοδο του ναού από την πλευρά της οδού Τζάνε. Στη θέση αυτή έχουν κατασκευαστεί

Κεφάλαιο 4: Η Γ' φάση της ανάπλασης

δύο παρτέρια δεξιά και αριστερά της εισόδου της εκκλησίας. Ο μικρός κήπος με το ηρώο διατηρήθηκε όπως ήταν.

Φωτ. 4.1 Πλατεία Αγίου Ιωάννου πριν την ανάπλαση (βόρεια πλευρά)
Πηγή: 26^η Ε. Β. Α., ΥΠ. ΠΟ.

Φωτ.4.2 Πλατεία Αγίου Ιωάννου μετά την ανάπλαση (βόρεια πλευρά)
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Φωτ. 4.3 Πλατεία Αγίου Ιωάννου πριν την ανάπλαση (δυτική πλευρά)

Πηγή: 26^η Ε. Β. Α., ΥΠ. ΠΟ.

Φωτ.4.4 Πλατεία Αγίου Ιωάννου μετά την ανάπλαση (δυτική πλευρά)

Πηγή: προσωπικό αρχείο

4.1.4.2 Κύριοι πεζόδρομοι ευρύτερης περιοχής οδού Πολίτη-

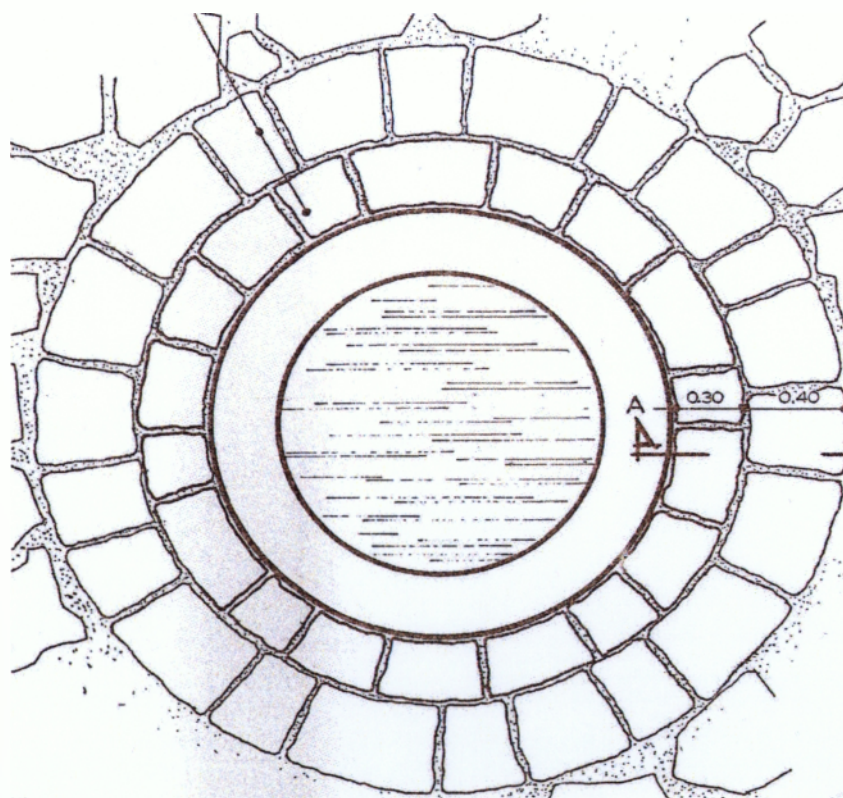
Μετατροπή μάντρας στην απόληξη της οδού Πολίτη

Οι πεζόδρομοι αυτοί έχουν την ίδια μορφή με τον πεζόδρομο της οδού Μπενάκη, που διαμορφώθηκε κατά τη Β΄ φάση.

Το υλικό που έχει επιλεγεί είναι το μάρμαρο και η σχιστόπλακα. Το μάρμαρο σε ορθογώνιες πλάκες με επιφάνεια χτενιστή και διαφορετικά μεγέθη σχηματίζει ζώνες και οι σχιστόπλακες που γεμίζουν τα ενδιάμεσα κενά έχουν σχήμα ακανόνιστο.

Στην οδό Πολίτη το πηγάδι που υπήρχε έχει διαμορφωθεί όπως στο σχήμα 4.1

Η μάντρα στην απόληξη της οδού Πολίτη ανήκει στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο (αρχοντικό Κυριακού). Έχει γκρεμιστεί ένα μέρος της μάντρας, έχει καταργηθεί η θύρα που υπήρχε σαυτό και έχουν τοποθετηθεί κάγκελα. Η παλιά θύρα έχει αντικατασταθεί με καγκελόπορτα.

Σχ. 4.1 Πηγάδι της οδού Πολίτη (κάτοψη)

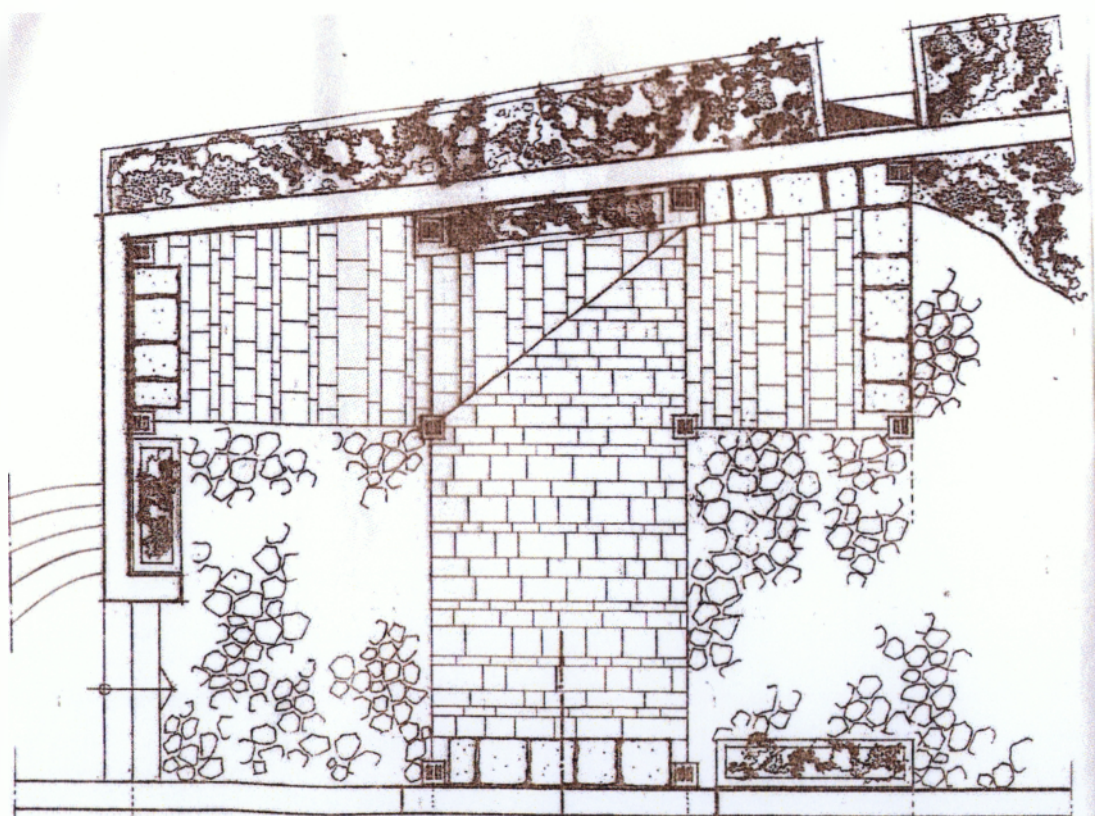
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

4.1.4.3 Ιδιοκτησία Δήμου οδού Γορτυνίας

Το οικόπεδο της οδού Γορτυνίας έχει διαμορφωθεί σε δύο επίπεδα:

Στο πιο ψηλό έχει διαμορφωθεί χώρος στάθμευσης για έξι αυτοκίνητα. Οι θέσεις στάθμευσης οριοθετούνται με ορθογωνισμένες πλάκες και τα κενά γεμίζονται με πολυγωνικές σχιστόπλακες.

Ένα τοίχιο χωρίζει το χώρο στάθμευσης από το χαμηλότερο επίπεδο που έχει μετατραπεί σε υπαίθριο κοινόχρηστο καθιστικό με χτιστούς πάγκους, ξύλινη πέργκολα και ζαρντινιέρες. Μια κλίμακα οδηγεί από το καθιστικό στο ακόμη χαμηλότερο επίπεδο του οικοπέδου. Η πλακόστρωση στο καθιστικό, στο χώρο που καλύπτεται από πέργκολα, αποτελείται από ορθογωνισμένες σχιστόπλακες. Η πλακόστρωση στον ευρύτερο χώρο γίνεται με ακανόνιστες σχιστόπλακες.

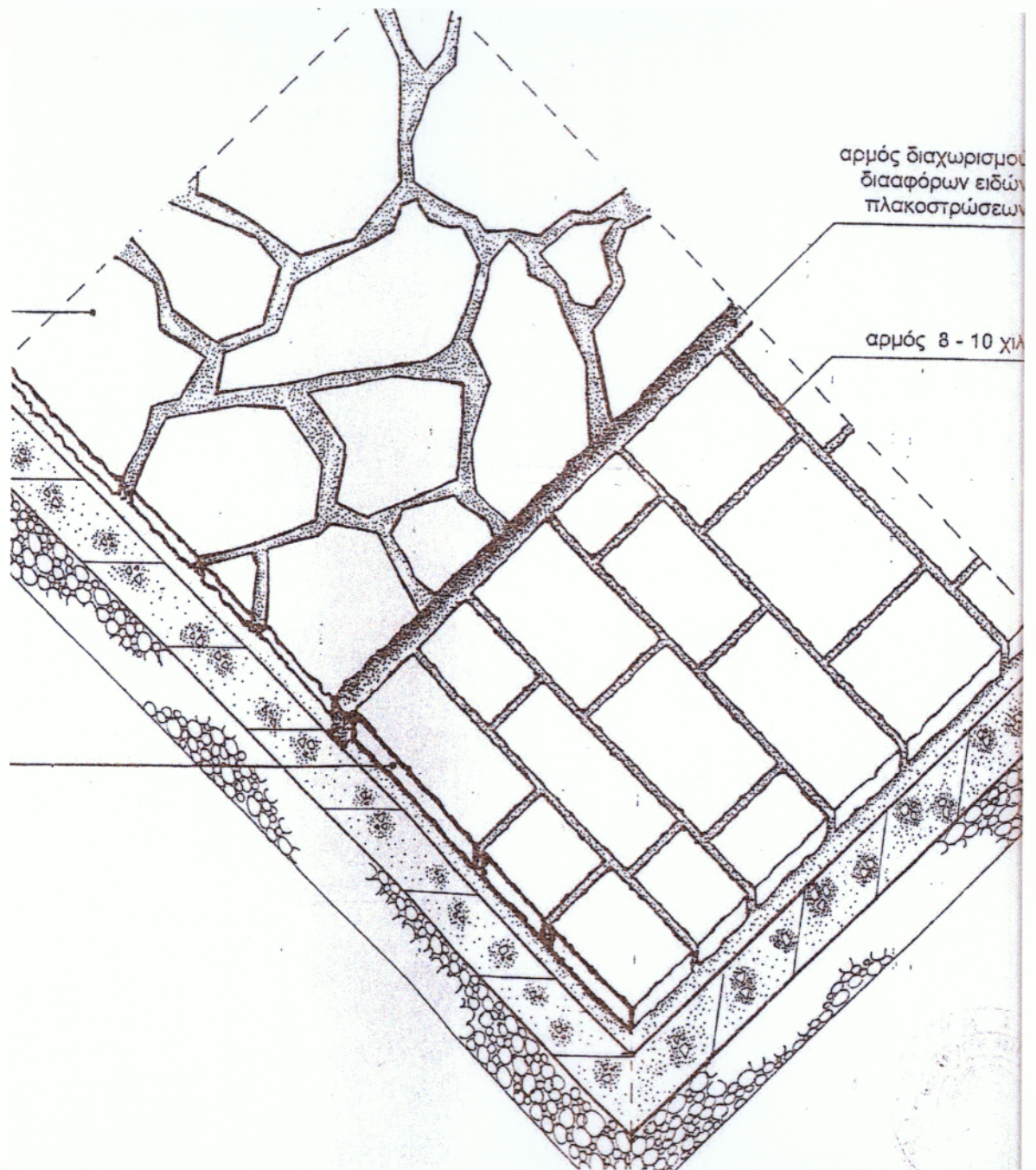
Σχ. 4.2 Καθιστικό οδού Γορτυνίας – Πρόταση
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

Φωτ. 4.5 Καθιστικό οδού Γορτυνίας
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Φω4.6 Χώρος στάθμευσης οδού Γορτυνίας
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Σχ. 4.3 Διαχωρισμός χώρων στάθμευσης οδού Γορτυνίας

Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

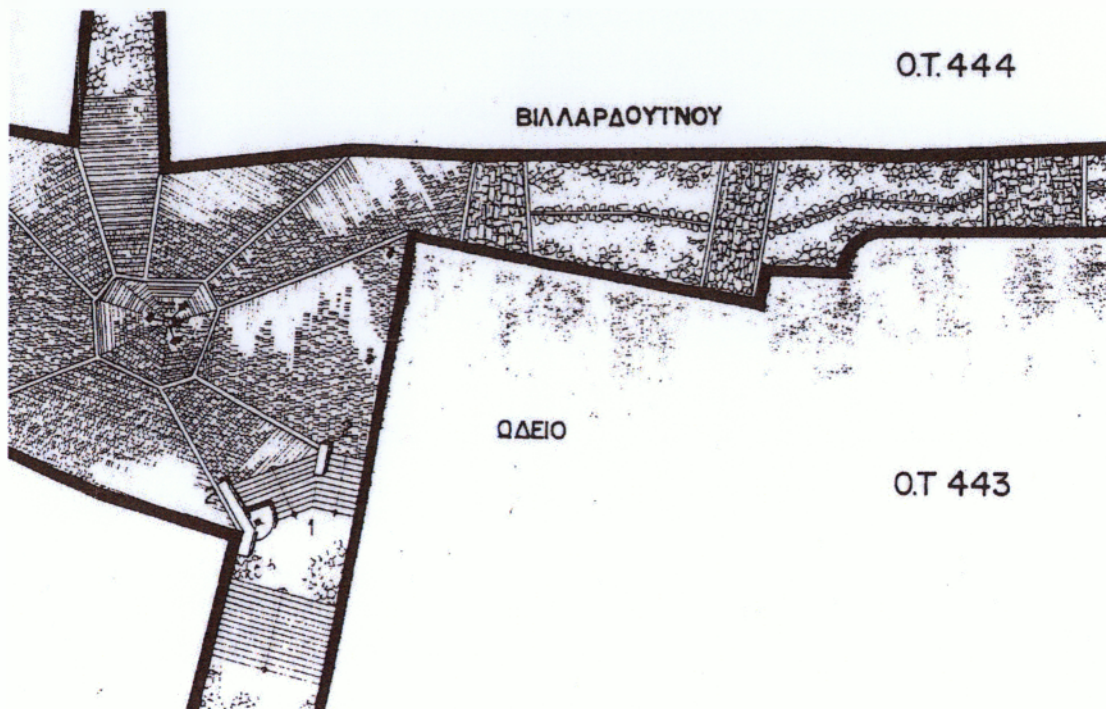
4.1.4.4 Πλατεία Ωδείου

Η πλατεία Ωδείου είναι η υψηλότερα ευρισκόμενη πλατεία της πόλης. Η διαμόρφωσή της έγινε με βάση το σκεπτικό ότι από άποψη κυκλοφορίας είναι μια πλατεία-κατάληξη. Έτσι ένα μικρό τμήμα στο κέντρο της οριοθετείται με λευκές μαρμάρινες χτενιστές πλάκες. Από αυτές ξεκινούν λωρίδες ακτινοειδώς διατεταγμένες κατασκευασμένες από ίδιες πλάκες. Όλα τα ενδιάμεσα κενά γεμίζουν με ορθογώνιες σχιστόπλακες σε διάφορα μεγέθη. Στο κέντρο της πλατείας έχει τοποθετηθεί ένα τρίφωτο φωτιστικό με σφαιρικά φώτα πάνω σε ιστό παραδοσιακού τύπου, που ενισχύει την ιδέα της σύγκλισης.

4.1.4.5 Οδός Βιλλαρδουίνου και Μεσσηνιακής Γερουσίας

Η οδός Βιλλαρδουίνου έχει χαρακτηριστεί δευτερεύων πεζόδρομος. Η πλακόστρωσή του έχει μορφή παραδοσιακή και αποτελείται από τμήματα με δύο σειρές ακανόνιστης πλακόστρωσης εκατέρωθεν ενός περίπου κεντρικού αρμού. Ανάμεσα στα τμήματα αυτά παρεμβάλλονται λωρίδες ορθογωνικής πλακόστρωσης με οριζόντιους αρμούς. Τα κενά ανάμεσα σε κάθε ζεύγος λωρίδων πληρούνται με ακανόνιστες πλάκες.

Η οδός Μεσσηνιακής Γερουσίας έχει χαρακτηριστεί κύριος πεζόδρομος, δεν έχει γίνει όμως εδώ καμία επέμβαση. Από τη μελέτη προτείνεται διαμόρφωση ανάλογη με των άλλων κύριων πεζοδρόμων.

Σχ. 4.4 Πλατεία Ωδείου και οδός Βίλλαρδουίνου (πρόταση)

Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

Φωτ. 4.7 Πλατεία Ωδείου – νέα μορφή

Πηγή: προσωπικό αρχείο

4.1.4.6 Κλίμακα ανόδου προς πλατεία Ωδείου

Η κλίμακα πριν την ανάπλαση παρουσίαζε εικόνα φθοράς και εγκατάλειψης.

Στο πρώτο τμήμα της κλίμακας έγινε συντήρηση των σκαλοπατιών από μαρμαρόπετρες. Όλη η υπόλοιπη κλίμακα και τα πλατύσκαλα έχουν πλακοστρωθεί. Έχουν διευθετηθεί οι παρειές της κλίμακας, έχουν καλυφθεί διάφορες εξωτερικές εγκαταστάσεις (καλώδια, υδρορροές) και έχουν αντικατασταθεί κιγκλιδώματα και χειρολισθήρες.

Φωτ.4.8 Κλίμακα μετά την ανάπλαση (κάλυψη καλωδίων)

Πηγή: προσωπικό αρχείο

4.1.4.7 Είσοδος Κάστρου

Το κάστρο, στην κατάληξη του σημερινού πολεοδομικού ιστού αποτελεί το όριο της περιοχής μελέτης. Κάθε καλοκαίρι στο υπαίθριο θέατρό του γίνεται μια σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Το οδόστρωμα έχει πεζοδρομηθεί αλλά δεν έχει ακόμη πλακοστρωθεί. Τα κάγκελα έχουν απομακρυνθεί και τα τοιχεία έχουν αντικατασταθεί από πετρόκτιστα σε νέα θέση ώστε να δημιουργηθεί χώρος για το περίπτερο. Το περίπτερο έχει τοποθετηθεί στο κάτω μέρος έτσι ώστε να μην ασχημίζει την εικόνα που παρουσιάζει η είσοδος στον επισκέπτη.

Φωτ. 4.9 Είσοδος Κάστρου πριν την ανάπλαση
Πηγή: *ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ περιήγησις* (βλ. βιβλιογραφία)

Φωτ. 4.10 Είσοδος Κάστρου μετά την ανάπλαση
Πηγή: προσωπικό αρχείο

4.1.5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Όλες οι εγκαταστάσεις έχουν μελετηθεί με γνώμονα:

- Τη μεγάλη διάρκεια ζωής σε συνδυασμό με το χαμηλό, κατά το δυνατό, αρχικό κόστος
- Την αξιοπιστία και την ασφάλεια
- Την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι εγκαταστάσεις είναι οι εξής:

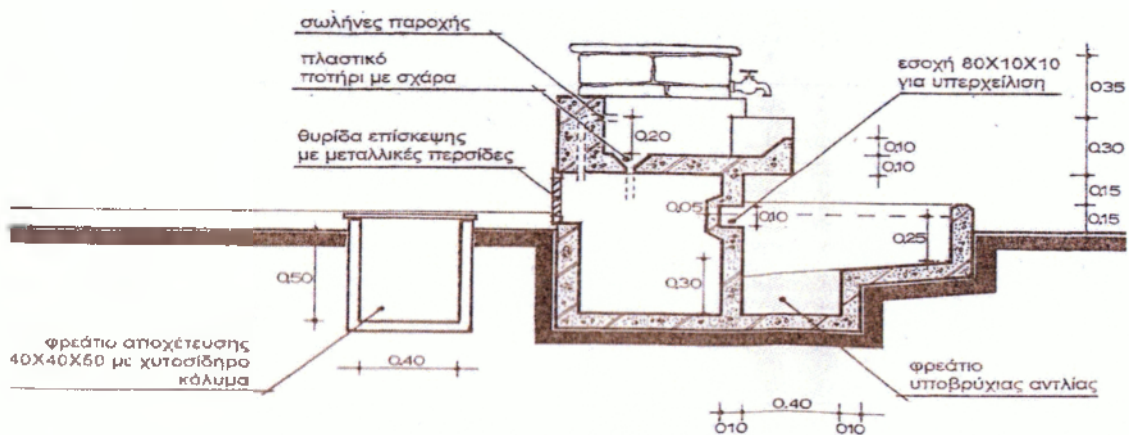
- Εγκατάσταση ύδρευσης
- Εγκατάσταση άρδευσης
- Εγκατάσταση πυρόσβεσης
- Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων
- Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού
- Εγκατάσταση τηλεφώνων

4.1.5.1 Εγκατάσταση ύδρευσης

Η εγκατάσταση ύδρευσης έχει σκοπό την παροχή στις κρήνες των πλατειών των αναγκαίων ποσοτήτων κρύου πόσιμου νερού. Έχει γίνει η κατασκευή όλων των σωληνώσεων μέχρι τις κρήνες, καθώς επίσης η προμήθεια, η εγκατάσταση και η σύνδεση όλων των κρουνών.

Κάθε τοπικό δίκτυο συνδέεται στο πλησιέστερο σημείο του υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης.

Μετά τη σύνδεση με το υπάρχον δίκτυο του Δήμου, το δίκτυο οδεύει υπόγεια μέχρι τους κρουνούς.

Σχ.4.5 Λεπτομέρειες κρήνης
Πηγή: Μελέτη Ζόμπολα Χ.

4.1.5.2 Εγκατάσταση άρδευσης

Για την άρδευση των τοπικών φυτεύσεων και ζαρντινιερών έχει προβλεφθεί πλήρες σύστημα αρδύσεως. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί νερό του δικτύου ύδρευσης.

Το πρωτεύον δίκτυο αρχίζει από τη σύνδεση με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου και τελειώνει στα φρεάτια άρδευσης. Το δευτερεύον δίκτυο αρχίζει από τα φρεάτια και φτάνει μέχρι τα διάφορα σημεία ποτίσματος. Το πρωτεύον δίκτυο είναι υπόγειο και απολήγει σε φρεάτια λήψης νερού.

Συμπληρωματικά σε κάθε φρεάτιο άρδευσης έχει προβλεφθεί απόληξη καλωδίου που ξεκινά από τους τοπικούς ηλεκτρικούς πίνακες, όπου και έχουν τοποθετηθεί τοπικοί πίνακες προγραμματισμού και τηλεχειρισμού των ηλεκτροκίνητων βαλβίδων άρδευσης.

4.1.5.3 Εγκατάσταση πυρόσβεσης

Έχει προβλεφθεί μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο υδροστομιών εξωτερικού χώρου για την προστασία των Διατηρητέων Κτηρίων του Ιστορικού Κέντρου λόγω και της δύσκολης πρόσβασης πυροσβεστικών οχημάτων σε όλα τα σημεία.

Το δίκτυο σωληνώσεων ξεκινάει από τις συνδέσεις με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου και οδεύει υπόγεια προς τα υδροστόμια.

Το δίκτυο είναι υγρό.

4.1.5.4 Εγκατάσταση αποχέτευσης ομβρίων

Για τη συλλογή των ομβρίων από τα υπαίθρια τμήματα, τους πεζόδρομους και τους δρόμους κίνησης οχημάτων έχουν χρησιμοποιηθεί καναλέτα αποχέτευσης ομβρίων από χυτό σκυρόδεμα.

Το οριζόντιο δίκτυο σωληνώσεων έχει κατά διαστήματα φρεάτια επισκέψεως και καθαρισμού.

Τα δίκτυα οδηγούνται στο υπάρχον κεντρικό συλλεκτήριο δίκτυο ομβρίων του Δήμου.

4.1.5.5 Εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού

Η εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού σκοπό έχει να εξασφαλίσει την απαιτούμενη ηλεκτρική ενέργεια για τον πλήρη φωτισμό των πλατειών, των πεζοδρομίων και των μνημείων.

Στο αντικείμενο περιλαμβάνονται:

- Οι πίνακες εξωτερικής τοποθέτησης (PILLAR) με το αντίστοιχο υλικό πινάκων
 - Τα φωτιστικά σώματα κάθε τύπου
 - Η τοποθέτηση των φωτιστικών σωμάτων
 - Οι υπόγειες καλωδιώσεις ισχύος μέσα σε σωληνώσεις και οι αγωγοί γείωσης
 - Τα φρεάτια επίσκεψης του υπόγειου δικτύου
 - Οι υπόγειες καλωδιώσεις τηλεχειρισμού μέσα σε σωληνώσεις
 - Οι τοπικοί ρευματοδότες ένας για κάθε πίνακα (PILLAR)
 - Τα τοπικά δίκτυα σύνδεσης/τροφοδοσίας των τοπικών πινάκων από το υπάρχον εναέριο δίκτυο φωτισμού του Δήμου
 - Οι μετρητές κατανάλωσης, οι οποίοι θα εγκατασταθούν όπου κριθεί απαραίτητο
- Το δίκτυο εξωτερικού φωτισμού είναι υπόγειο.

Η αφή και σβέση του φωτισμού γίνεται αυτόματα με τη βοήθεια φωτοκυττάρου και χρονοδιακόπτη ως εξής:

Το φωτοκύτταρο ανάβει με τη δύση του ηλίου το σύνολο του φωτισμού, ενώ ο χρονοδιακόπτης σβήνει ένα ποσοστό τού φωτισμού μετά από μία ορισμένη ώρα που η κυκλοφορία είναι περιορισμένη. Με την ανατολή του ηλίου το φωτοκύτταρο σβήνει και τον υπόλοιπο φωτισμό.

Ο χειρισμός γίνεται κεντρικά από ηλεκτρικό πίνακα PILLAR. Υπάρχει εξάλλου και η δυνατότητα χειροκίνητου χειρισμού.

Οι τύποι των φωτιστικών σωμάτων είναι οι ακόλουθοι:

- Φωτιστικά σώματα πεζοδρόμων επί στύλου. Τα φωτιστικά αυτά είναι επί μεταλλικού ιστού ύψους περίπου 3m. Οι φωτιστικοί φανοί είναι τετραγωνικής μορφής, κατασκευασμένοι από ανοξείδωτο χάλυβα και φέρουν γαλακτόχρωμο κάλυμμα. Οι λαμπτήρες είναι ατμών υδραργύρου. Το φωτιστικό είναι ενός φανού επί στύλου ή δύο φανών επί διπλού μεταλλικού βραχίονα κατά περίπτωση. Ο ιστός και ο βραχίονας των φωτιστικών αυτών είναι ακριβώς ίδιος με αυτά στους αναπλασθέντες πεζόδρομους (προηγούμενη φάση).
- Φωτιστικά σώματα πεζοδρόμων επί επίτοιχου βραχίονα. Τα φωτιστικά φέρουν τον ίδιο βραχίονα και τον ίδιο φανό με το προηγούμενο φωτιστικό. Ο βραχίονας είναι εφοδιασμένος με διάταξη στήριξης επί τοίχου και είναι ακριβώς ίδιος με των αναπλασθέντων πεζοδρόμων (προηγούμενη φάση).
- Φωτιστικό σώμα πεζοδρόμου, αποτελούμενο από χυτοσιδηρά βάση ύψους 0,85m και χαλύβδινο ιστό ύψους 2,95m με τρεις λαμπτήρες υδραργύρου.
- Φωτιστικά σώματα στις εισόδους της εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη. Τα φωτιστικά αυτά είναι επί χυτοσιδηρού ιστού ύψους 5m. Τα φωτιστικά αποτελούνται από μια γαλακτόχρωμη σφαίρα επί μεταλλικού βραχίονα και έχουν λαμπτήρα ατμών υδραργύρου. Συνολικά είναι έξι τα φωτιστικά αυτά, από δύο σε κάθε είσοδο του ναού.
- Φωτιστικά σώματα ανάδειξης μνημείων , τύπου δαπέδου εξωτερικού χώρου.
- Προβολείς εξωτερικού χώρου για την ανάδειξη μνημείων.

Φωτ. 4.11 Επίτοιχο φωτιστικό
Πηγή: προσωπικό αρχείο

4.1.5.6 Εγκατάσταση τηλεφώνων

Έχουν εγκατασταθεί καρτοτηλέφωνα σε κεντρικά σημεία διέλευσης.

4.1.6 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ– ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το έργο κατασκεύασε η «ΤΕΚΜΑ» Ο. Ε. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΜΟΥΝΤΑΝΕΑ – ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ μετά από μειοδοτικό διαγωνισμό (επαναληπτικό) που έγινε στις 19/12/2005.

Το πρακτικό του διαγωνισμού εγκρίθηκε με την απόφαση 56/2006 της Δ.Ε.

Η σύμβαση υπογράφηκε στις 2/5/2006 για ποσό 874.812,39€ με ΦΠΑ.

Το έργο κόστισε 887.039,51€ με ΦΠΑ.

Η χρηματοδότηση του έργου έγινε από το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ». Η κατασκευή του έργου άρχισε στις 1/8/2006 και τελείωσε στα τέλη του 2007. Η παραλαβή του έργου θα γίνει από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου από τις 5/10/2008 ως τις 6/12/2008.

Στον πίνακα 4.1 φαίνονται συνοπτικά οι δαπάνες του έργου σύμφωνα με τη μελέτη και σύμφωνα με τον τελικό ανακεφαλαιωτικό πίνακα

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
Γ1' ΦΑΣΗ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (σε €)

Α/Α	Ένδειξη εργασιών		Δαπάνη σύμφωνα με	
			τη μελέτη	τον τελικό τακτοποιητικό ανα- κεφαλαιωτικό πίνακα
I. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ				
	1.	ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΕΣ	54.199,80	63.268,93
	2.	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ	105.727,55	126.002,38
	3.	ΤΟΙΧΟΔΟΜΕΣ	34.344,00	40.241,29
	4.	ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΑ	1.215,00	1.458,00
	5.	ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΑ	4.446,63	3.113,51
	6.	ΚΑΛΥΨΕΙΣ	178.820,87	194.677,34
II. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ				
	1.	ΥΔΡΕΥΣΗ	2.133,76	2.117,44
	2.	ΑΡΔΕΥΣΗ	13.765,34	16.689,02
	3.	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ	37.776,43	42.280,03
	4.	ΠΥΡΟΣΒΕΣΗ	3.216,27	2.251,47
	5.	ΙΣΧΥΡΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	88.772,07	111.673,88
	6.	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	1.540,02	1.078,09
	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΚΥΡΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		525.957,74	604.851,38
	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ - ΟΦΕΛΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ 18%		94.672,39	108.873,25
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		620.630,13	713.724,63
	ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ 15%		93.094,52	0,00
	ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ		21.411,77	26.549,28
	ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ		0,00	0,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		735.136,42	740.273,91
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ		735.136,42	740.273,91
	ΦΠΑ 19%		139.675,92	140.652,04
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕ ΦΠΑ		874.812,34	880.925,95
	ΥΠΕΡΒΑΣΗ Α. Π. (ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ)			6.113,56
	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ			0,70

4.2 Η Γ2' ΦΑΣΗ

Η Γ2' φάση βρίσκεται στο στάδιο της προμελέτης.

4.2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ- ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Γ2' φάση περιλαμβάνει την πλατεία Υπαπαντής.

Η πλατεία Υπαπαντής είναι μια από τις σημαντικότερες πλατείες της πόλης. Εδώ βρίσκεται ο μητροπολιτικός ναός της Υπαπαντής του Σωτήρος (της Παναγίας Υπαπαντής, όπως συνήθως λέγεται).

Η πλατεία έχει μεγάλη έκταση (περίπου 5.000 τετραγωνικά μέτρα) και είναι κατά το πλείστον οριζόντια, πράγμα απαραίτητο για τις θρησκευτικές τελετές. Είναι στρωμένη με λωρίδες από μπετόν και λευκές τσιμεντόπλακες. Το δάπεδό της είναι καταπονημένο και χρειάζεται αντικατάσταση και ο φωτισμός της τελείως ανεπαρκής.

Στο νοτιοανατολικό τμήμα της πλατείας ένας λυόμενος ναός αντικαθιστούσε μετά τους σεισμούς τον μητροπολιτικό ναό. Ο ναός αυτός μετά την ολοκλήρωση των επισκευών του ναού της Υπαπαντής μεταφέρθηκε αλλού. Απέναντι από την κυρία είσοδο του μητροπολιτικού ναού υπάρχει ένα μεγάλο πλάτωμα, με το άγαλμα του μητροπολίτη Χρυσοστόμου Δασκαλάκη και με προτομές άλλων μητροπολιτών, που καταλήγει στον κήπο του ναού των Αγίων Αναργύρων.

Η πλατεία χρησιμοποιείται ως χώρος στάθμευσης, ακόμα και όταν δεν υπάρχει σοβαρός λόγος, όπως είναι η τέλεση μυστηρίων στο ναό.

4.2.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Έχει γίνει από τους ίδιους επιστήμονες και κατά τον ίδιο χρόνο με τη Β' και τη Γ1' φάση.

4.2.3 ΣΤΟΧΟΙ

Σύμφωνα με την προμελέτη οι στόχοι είναι οι εξής:

Να αποκατασταθεί το δάπεδο και παράλληλα να αποκτήσει τον σχεδιασμό και την πολυτέλεια που αρμόζει στη σημασία που έχει η πλατεία για τη ζωή της πόλης.

Να μην αλλοιωθεί η σημερινή δυνατότητα λειτουργίας της πλατείας.

Να μην ευνοείται η στάθμευση των αυτοκινήτων.

Να προβλεφθεί ικανοποιητικός φωτισμός.

4.2.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΠΡΟΤΑΣΗ

Η πρόταση του μελετητικού γραφείου, που δεν έχει υλοποιηθεί λόγω έλλειψης πιστώσεων, έχει σε γενικές γραμμές ως εξής:

Ο κυρίως χώρος της πλατείας θα στρωθεί με μάρμαρο χρώματος άσπρου και γκρι διαφόρων προελεύσεων και αδρής επιφάνειας (θραπνιστής, χτενιστής και παλαιάς κοπής), ώστε η επιφάνεια να μη γλιστρά, να μη δημιουργεί έντονες ανακλάσεις τις ηλιοφώτιστες ημέρες και να μη δημιουργεί μονότονη εντύπωση.

Το σχέδιο της πλακόστρωσης περιλαμβάνει μεγάλα τετράγωνα περίπου 5Χ5 μέτρα που θα «σβήνουν» ακανόνιστα προς τα όρια της πλατείας, ώστε να μην τονίζονται οι ελαφρώς παράγωνες πλευρές. Το υπόλοιπο δάπεδο θα πλακοστρωθεί από μάρμαρο σε λωρίδες με χτενιστή επιφάνεια, που θα παισιώνουν και θα αναδεικνύουν το βασικό σχέδιο. Μερικά από τα τετράγωνα της πλακόστρωσης θα έχουν έντονα και συμμετρικά διακοσμητικά μοτίβα για να τονίζουν τις εισόδους του ναού, καθώς και τις πορείες των τελετών.

Το πλάτωμα που βρίσκεται απέναντι από την κυρία είσοδο του ναού, θα υπερυψωθεί έτσι ώστε να τονιστεί το περίγραμμα της κυρίως πλατείας αλλά και να εμποδίζεται η στάθμευση των αυτοκινήτων. Η πλακόστρωση θα αποτελείται από σχιστολιθικές πλάκες στρωμένες σε λωρίδες. Προτείνεται να τοποθετηθούν χριστά παγκάκια στην πλευρά προς τη νότια οδό, ώστε να δημιουργηθεί μια νέα μικρή πλατεία, αφιερωμένη στη μνήμη εκκλησιαστικών ανδρών. Η πλατεία αυτή θα αποτελεί και τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της πλατείας της Υπαπαντής και του ναού των Αγίων Αναργύρων. Προτείνεται επίσης να κατεδαφιστεί η μάνδρα που χωρίζει τις δύο ενότητες, ώστε η προοπτική να είναι ελεύθερη.

Πίσω από το ναό θα γίνει νέα πλακόστρωση με σχιστολιθικές πλάκες στρωμένες σε λωρίδες, ενώ οι αναβαθμοί θα παραμείνουν, γιατί λύνουν επιτυχώς το πρόβλημα των υψομετρικών διαφορών.

Στην απόληξη της οδού Υπαπαντής υπάρχει μια κλίμακα προς την πλατεία. Αυτή η κλίμακα δημιουργεί μιαν εσοχή σε σχέση με τις γύρω οδούς, η οποία καταλαμβάνεται συνήθως από αυτοκίνητα. Το αποτέλεσμα είναι ότι για κάθε ανερχόμενο προς την πλατεία, η προοπτική εικόνα του ναού έχει ως «βάση» τα αυτοκίνητα. Προτείνεται η δημιουργία ενός νέου πλατώματος με αναβαθμούς στο όριό του με τις γύρω οδούς, το

Κεφάλαιο 4: Η Γ' φάση της ανάπλασης

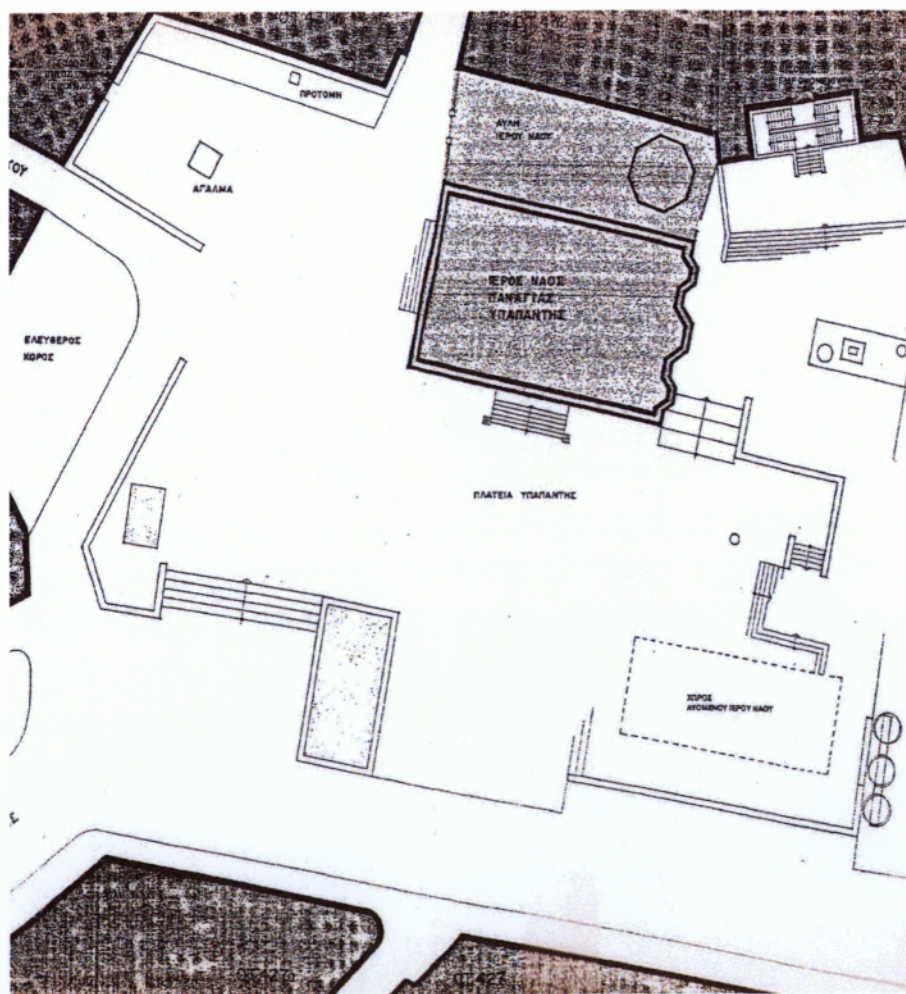
οποίο καταλαμβάνοντας αυτήν την εσοχή, διορθώνει την προοπτική, εμποδίζει τα αυτοκίνητα και διακοσμημένο με μια κρήνη δημιουργεί πληρέστερα την αίσθηση της εισόδου στην πλατεία.

Τέλος στον ελεύθερο χώρο που υπάρχει στα δυτικά της πλατείας, δημιουργείται χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.

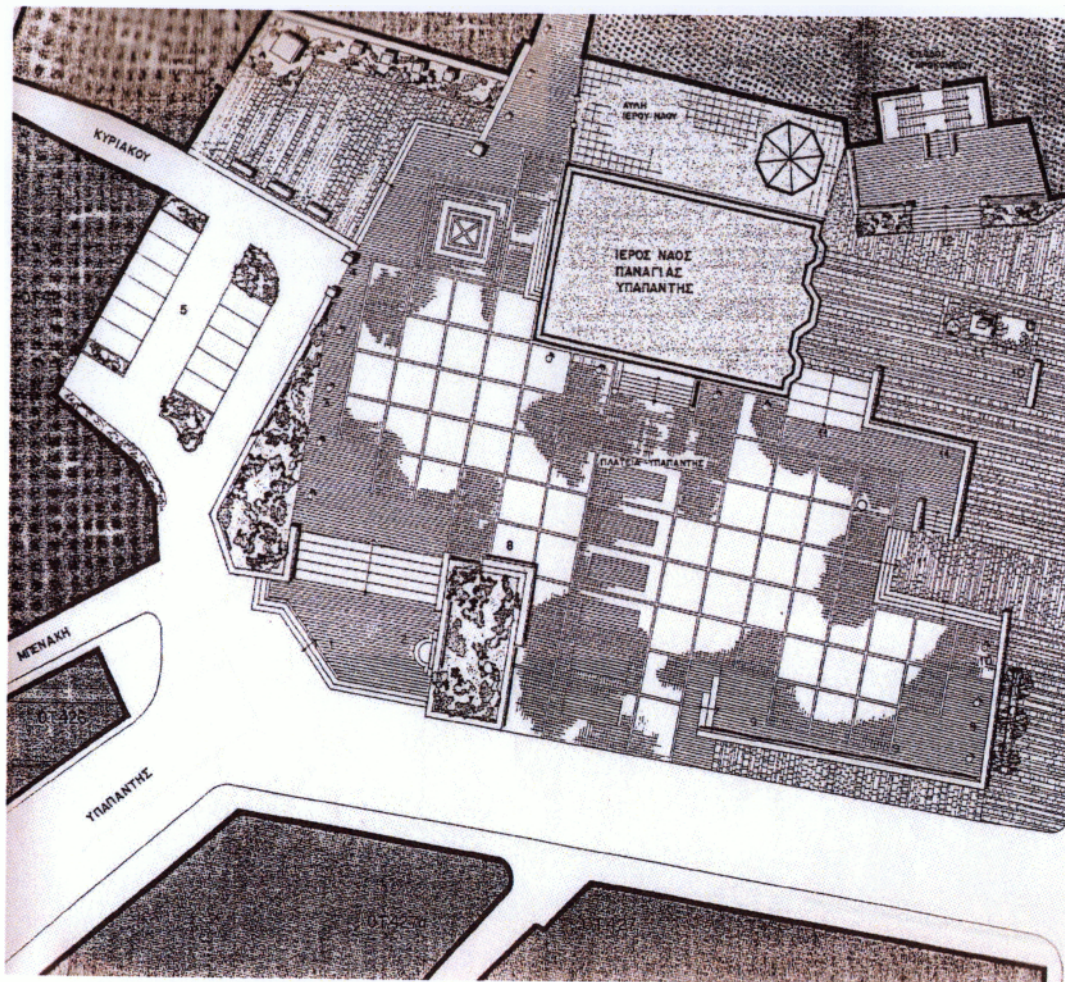
4.2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στην προμελέτη που έγινε το 1997 προτείνεται για την πλατεία Υπαπαντής προϋπολογισμός (σε €) για:

Οικοδομικές εργασίες	514.548,80
Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις	82.171,68
Σύνολο	596.720,48

Σχ. 4.6 Πλατεία Υπαπαντής όταν έγινε η μελέτη
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

Σχ. 4.7 Πλατεία Υπαπαντής: πρόταση
Πηγή: Μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

5.1 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Οι πλατείες και οι πεζόδρομοι έχουν εξοπλιστεί με ξύλινα παγκάκια επάνω σε μεταλλικές βάσεις και με καλαθάκια αχρήστων μαντεμένα. Σειρές από κολωνάκια μεταλλικά οριοθετούν την πλατεία Αμφείας στο νότιο τμήμα της καθώς και το ενοποιημένο τμήμα της οδού Παπαφλέσσα με την πλατεία Όθωνος και το πεζοδρόμιο της οδού Νέδοντος.

Φωτ. 5.1 Κολωνάκια μεταλλικά στην πλατεία Αμφείας

Πηγή: προσωπικό αρχείο

5.2 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΚΑΘΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Καλαμάτας στη συνεδρίασή του στις 28/5/2008, μετά από διάλογο, εγκρίνει τις ρυθμίσεις για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων και λοιπών στοιχείων από τα διάφορα καταστήματα στην περιοχή του Ιστορικού Κέντρου με την απόφασή του με αρ.292/2008. Οι ρυθμίσεις αυτές φαίνονται αναλυτικά στο παράρτημα, όπου παρουσιάζεται αυτούσια η σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Συνοπτικά οι ρυθμίσεις είναι οι εξής:

Α. Στους πεζόδρομους, στις πλατείες και στα πεζοδρόμια, όπου υπάρχουν καταστήματα, ορίζονται οι χώροι ανάπτυξης εμπορευμάτων ή τραπεζοκαθισμάτων καθώς και οι ελεύθερες ζώνες για τη διέλευση πεζών, με πλάτος που καθορίζεται από το μέγεθος κάθε χώρου.

Στην πλατεία 23^{ης} Μαρτίου, για σκίαση θα χρησιμοποιούνται μόνο ομπρέλες με λευκό караβόπανο και λευκό μεταλλικό σκελετό, τα τραπέζια θα είναι με απλή μαύρη μαντεμένια κολώνα και στρογγυλό λευκό καπάκι και τα καθίσματα (τέσσερα για κάθε τραπέζι) θα είναι τύπου σκηνοθέτη με πανί πράσινου χρώματος.

Β. Κάθε κατασκευή με κατακόρυφα στοιχεία δεν επιτρέπεται.

Γ. Η παραχώρηση θα γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου και έκδοση των απαραίτητων αδειών.

Για την οριοθέτηση του χώρου κίνησης των πεζών, έχει γίνει διαγράμμιση με κίτρινη γραμμή.

Φωτ.5.2 Στοιχείο καταστήματος σε λάθος θέση
Πηγή: προσωπικό αρχείο

5.3 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ

Σύμφωνα με τη μελέτη, στο Ιστορικό Κέντρο προτείνεται συγκρατημένη χρήση του αυτοκινήτου. Όχι απαγόρευση, αλλά όχι και ανεξέλεγκτη κυκλοφορία.

Επειδή και οι δύο περιοχές - κατοικίας και εμπορικής ζώνης - απαιτούν συχνή χρήση αυτοκινήτων, προτείνεται μικρή αύξηση των οδών στις οποίες μπορούν να κυκλοφορούν αυτοκίνητα, από το φόβο ενδεχόμενης ερήμωσης σε περίπτωση που τεθούν σε ισχύ οι απαγορεύσεις που προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυθμιστικό πρόγραμμα.

Οι οδοί Αιπύτου, Ηφαίστου και Ιθώμης έχουν αφεθεί στην ελεύθερη κυκλοφορία οχημάτων, καθώς και η οδός Τζάνε που συνδέει τη Νέδοντος με την Υπαπαντής. Στους πεζόδρομους επιτρέπεται η διέλευση οχημάτων πρώτης ανάγκης (ασθενοφόρων, πυροσβεστικής), καθώς και (σε ορισμένες ώρες) των αυτοκινήτων τροφοδοσίας των καταστημάτων.

Στην περιοχή κατοικίας επιτρέπεται η είσοδος αυτοκινήτων μόνο για τους μόνιμους κατοίκους. Το ίδιο ισχύει και για τη στάθμευση στον προβλεπόμενο για το σκοπό αυτό χώρο της οδού Γορτυνίας, καθώς και για την πλατεία Ωδείου.

5.4 ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

Στη συνέχεια θα εξεταστεί η γενική εικόνα του πράσινου στο Ιστορικό Κέντρο της Καλαμάτας πριν από την ανάπλαση, τα είδη φυτών που υπήρχαν και οι επεμβάσεις που έγιναν με σκοπό τη βελτίωση της εικόνας αυτής. Η φυτοτεχνική μελέτη έγινε από το μελετητικό γραφείο ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ. Η φύτευση έγινε από το Δήμο Καλαμάτας, με υπεύθυνο γεωπόνο τον Ιωάννη Λιοντήρη. Η εκτέλεση της εργασίας χωρίστηκε σε τρεις φάσεις. Όταν ολοκληρώνονταν οι οικοδομικές και οι ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, ακολουθούσαν οι εργασίες της φύτευσης.

5.4.1 Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗ

5.4.1.1 Η γενική εικόνα του πράσινου

Το κλίμα της Καλαμάτας ευνοεί την ανάπτυξη ενός μεγάλου αριθμού φυτικών ειδών. Οι φυτεύσεις στο Ιστορικό Κέντρο βρίσκονταν σε καλή φυσική κατάσταση, απουσίαζε όμως η ενότητα, καθώς οι χώροι του πράσινου φαίνονταν λίγο-πολύ άσχετοι και ασύνδετοι μεταξύ τους.

5.4.1.2 Είδη φυτών

Τα είδη φυτών που υπήρχαν ήταν μεταξύ άλλων:

Από πλευράς δένδρων: πλατάνια, λεύκες, καβάκια, φοίνικες, σφενδάμια, κουτσουπιές, μουριές, γαζίες, ακακίες, μιμόζες, ψευδακακίες, πεύκα, αρμυρίκια, καζουαρίνες και ιβίσκοι σε μορφή μικρού δένδρου.

Από πλευράς θάμνων: ιβίσκοι, λιγούστρα, δάφνη, αγγελικές, λαντάνες, ροδιές, τριανταφυλλίες, μυρτιές, βουκαμβίλια, παρθενόκισσος.

5.4.2 ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ

5.4.2.1 Φιλοσοφία της επέμβασης

Σκοπός της επέμβασης ήταν να αυξηθεί το πράσινο, για να δημιουργηθούν χώροι ζωντανοί και ευχάριστοι.

Η μελέτη προτείνει χαμηλά δένδρα για να βρίσκονται σε αρμονία με το χώρο που έχει στενούς δρόμους και χαμηλά κτήρια.

Χρησιμοποιείται ένας μικρός αριθμός ειδών, για να μην υπάρχει υπερβολική ποικιλία και σύγχυση.

Φυτεύονται είδη της περιοχής ανθεκτικά στην ξηρασία και στις ασθένειες, με καλή ανάπτυξη και μικρές απαιτήσεις συντήρησης.

5.4.2.2 Πρόταση

Τα είδη που προτείνονται είναι:

- Δένδρα (ύψους 4-8 μ)

Κουτσουπιά, χαρουπιά, γαζία, μιμόζα, ακακία κυανόφυλλη, ακακία Κωνσταντινουπόλεως, γακαράντα, νερατζιά, λεμονιά, ιβίσκος συριακός.

- Θάμνοι χαμηλοί (ύψους 0,40-0,80μ)

Τριανταφυλλιές, λαντάνα νάνα, πυξάρι, λεβάντα, λεβαντίνη, μαργαρίτα, αγγελική νάνα, βερονίκη, σινεράρια παράλιος, υπερικό έρπον, φελίτσια.

- Θάμνοι μεσαίοι (0,80-1μ)

Δεντρολίβανο, αγγελική μικρόφυλλη, λαντάνα.

- Θάμνοι ψηλοί (ύψους 2μ και άνω)

Αγγελική, βιβούρνο εύοσμο.

- Αναρριχώμενα

Παρθενόκισσος ο τρίλοβος, γλυτσίνια, αμπέλι.

5.4.2.3 Οι εργασίες φύτευσης

Η εκτέλεση της εργασίας χωρίστηκε σε τρεις φάσεις. Αφού ολοκληρώνονταν οι οικοδομικές και οι ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, ακολουθούσαν οι εργασίες της φύτευσης. Υλοποιήθηκαν βασικά οι προτάσεις του μελετητικού γραφείου, με προσαρμογή από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου. Το συνεργείο πρασίνου του Δήμου έκανε τις εργασίες με φυτά από το Δημοτικό φυτώριο. Για την άρδευση έγιναν συμπληρωματικά δίκτυα.

Μερικά από τα είδη που φυτεύτηκαν επιπλέον από την πρόταση είναι τα εξής:

Κυδωνιά, ελιά Καλαμών, κυπαρίσσι, τεύκριο, δαφνοκέρασο, βερβερίδα, πολύγαλα, ιβίσκος σινικός, οριζοντιόκλαδο κυπαρίσσι.

Στην πλατεία Αγίου Ιωάννου δεν έχει γίνει φύτευση.

Μόνο στο πεζοδρόμιο στη γωνία των οδών Τζάνε και Νέδοντος, όπου υπάρχει παρτέρι με μεγάλο πλατάνο, έχουν φυτευτεί δύο ιβίσκοι συριακοί και δύο λιγούστρα.

Σε καλύτερη κατάσταση βρίσκονται οι φυτεύσεις στην πλατεία Όθωνος και στο πεζοδρόμιο της οδού Νέδοντος, καθώς και στα πεζοδρόμια της οδού Υπαπαντής.

Στην πλατεία Όθωνος εκτός από τα μεγάλα δένδρα που είχαν φυτευτεί από παλιά, φυτεύτηκαν κατά την ανάπλαση πλατάνια, μουριές, λιγούστρα, μελία(ψευδοπασχαλιά),

ιβίσκοι και τριανταφυλλίες. Στο πεζοδρόμιο της οδού Νέδοντος, στην προέκταση της πλατείας Όθωνος, μουριά, δάφνη, πικροδάφνη, νεραντζιά, φοίνικας, ευώνυμο, βιβούρνο, λιγούστρο, λεύκη, γιούκα, κυδωνίαστρο, κουτσουπιά και τριανταφυλλίες.

Στον πεζόδρομο που ενώνει την πλατεία 23^{ης} Μαρτίου με την πλατεία των Αγίων Αποστόλων, έχουν φυτευτεί ιβίσκοι σινικοί. Στον πεζόδρομο της οδού Μπενάκη έχουν φυτευτεί ελιές και μια πορτοκαλιά σε μεγάλα δοχεία. Στο χώρο του συντριβανιού της πλατείας Αμφείας μέσα στα κυκλικά παρτέρια έχουν φυτευτεί κουτσουπιές.

Στο βορειοδυτικό πεζοδρόμιο της οδού Υπαπαντής, καθώς και στο αναπλασμένο τμήμα του απέναντι πεζοδρομίου, εκτός από τα μεγάλα δένδρα που υπήρχαν από παλιά, έχουν φυτευτεί κυρίως ιβίσκοι.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΡΕΥΝΑ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα πλαίσια της έρευνας σχετικά με τα αποτελέσματα της ανάπλασης του Ιστορικού Κέντρου της Καλαμάτας, συντάχτηκε ένα ερωτηματολόγιο που αποτελείται από 19 ερωτήσεις κλειστού τύπου και 2 ερωτήσεις ανοιχτού τύπου. Το ερωτηματολόγιο αυτό δόθηκε σε 50 συνολικά πολίτες: 34 ιδιοκτήτες καταστημάτων, 5 υπαλλήλους καταστημάτων και 11 κατοίκους της περιοχής.

Αρχικά οι πολίτες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση 1, κατά πόσο είναι ικανοποιημένοι από τα έργα στο σύνολό τους.

Στη συνέχεια απάντησαν σε 18 ερωτήσεις σχετικές με επί μέρους θέματα:

Οι ερωτήσεις 2 και 3 αναφέρονται στην ανάδειξη του ιστορικού-παραδοσιακού χαρακτήρα της περιοχής, καθώς και στην ανάδειξη του ναού των Αγίων Αποστόλων.

Οι ερωτήσεις 4 και 5 αναφέρονται στην αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και του τουρισμού.

Οι ερωτήσεις 6, 7 και 8 αναφέρονται στο κατά πόσο διευκολύνονται οι επισκέπτες του Ιστορικού Κέντρου από τους πεζόδρομους, το χώρο στάθμευσης της οδού Νέδοντος και τα παγκάκια.

Η 9 αναφέρεται στο κατά πόσο η κυκλοφορία των αυτοκινήτων διευκολύνει την επιχειρηματική κίνηση της περιοχής.

Η 10 στο κατά πόσο ο ηλεκτροφωτισμός είναι ικανοποιητικός.

Οι 11, 12 και 13 αναφέρονται στο πράσινο. Αν είναι αρκετό, αν τα είδη φυτών που χρησιμοποιήθηκαν κάνουν ευχάριστους τους χώρους και αν η άρδευση στους κοινόχρηστους χώρους γίνεται εύκολα.

Η 14 στο κατά πόσο είναι ικανοποιητική η απορροή των ομβρίων υδάτων.

Η 15 αναφέρεται στο κατά πόσο αρέσει στους πολίτες η νέα μορφή που έχουν πάρει οι ελεύθεροι χώροι και η 16 στο κατά πόσο έχουν βελτιωθεί οι όροι διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής.

Η 17 στο αν είναι εύκολη η πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ανάγκες.

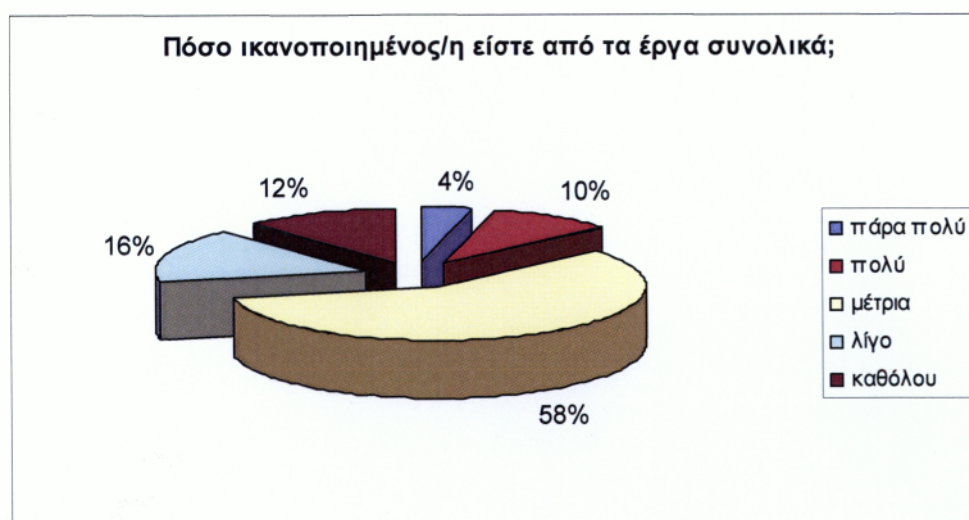
Η 18 στο κατά πόσο υπάρχει αστυνόμευση της περιοχής και η 19 στο κατά πόσο οι πολίτες είναι ικανοποιημένοι από την καθαριότητα του χώρου.

Τέλος οι πολίτες απάντησαν σε δύο ερωτήσεις ανοικτού τύπου. Στην ερώτηση 20 κλήθηκαν να αναφέρουν ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου και στην ερώτηση 21 ποιες ιδέες έχουν να προτείνουν για την αναβάθμιση της περιοχής.

6.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Στην ερώτηση κατά πόσον είναι ικανοποιημένοι από τα έργα στο σύνολό τους οι πολίτες απάντησαν, όπως φαίνεται στο **διάγραμμα 6.1**, ότι είναι μέτρια ικανοποιημένοι σε ποσοστό 58%, λίγο σε ποσοστό 16%, καθόλου σε ποσοστό 12%, πολύ σε ποσοστό 10% και πάρα πολύ σε ποσοστό 4%.

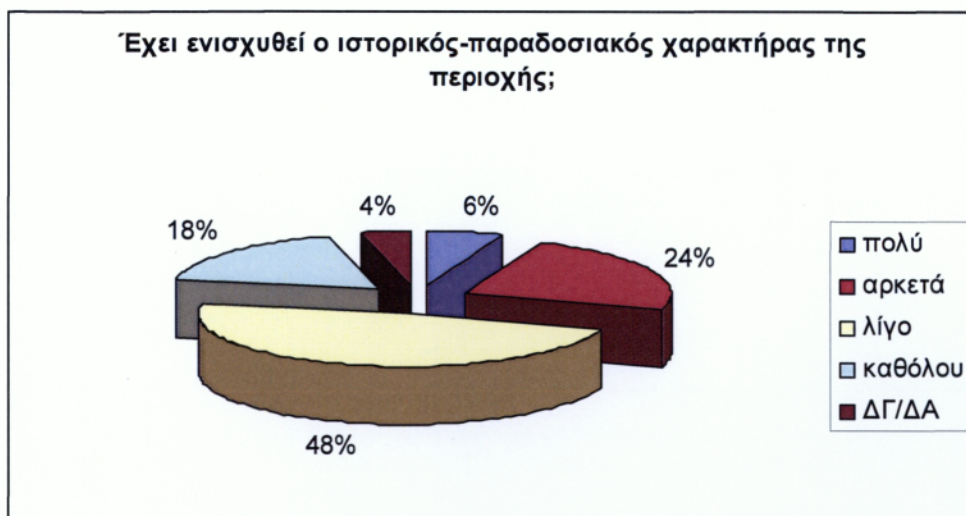
Πίνακας 6.1 Πόσο ικανοποιημένος /η είστε από τα έργα συνολικά ;				
πάρα πολύ	πολύ	μέτρια	λίγο	καθόλου
2	5	29	8	6

Διάγραμμα 6.1 Ικανοποίηση από τα έργα στο σύνολό τους

Όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.2**, οι πολίτες θεωρούν ότι έχει ενισχυθεί ο ιστορικός-παραδοσιακός χαρακτήρας της περιοχής, λίγο σε ποσοστό 48%, αρκετά σε ποσοστό 24%, καθόλου σε ποσοστό 18%, πολύ σε ποσοστό 6%, ενώ σε ποσοστό 4% δεν εκφέρουν γνώμη.

Πίνακας 6.2 Έχει ενισχυθεί ο ιστορικός - παραδοσιακός χαρακτήρας της περιοχής;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
3	12	24	9	2

Διάγραμμα 6.2 Ενίσχυση ιστορικού-παραδοσιακού χαρακτήρα

Στην ερώτηση αν έχει αναδειχθεί το ιστορικό εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων, σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.3**, οι πολίτες απαντούν αρκετά σε ποσοστό 58%, λίγο σε ποσοστό 30%, πολύ σε ποσοστό 10% και καθόλου σε ποσοστό 2%.

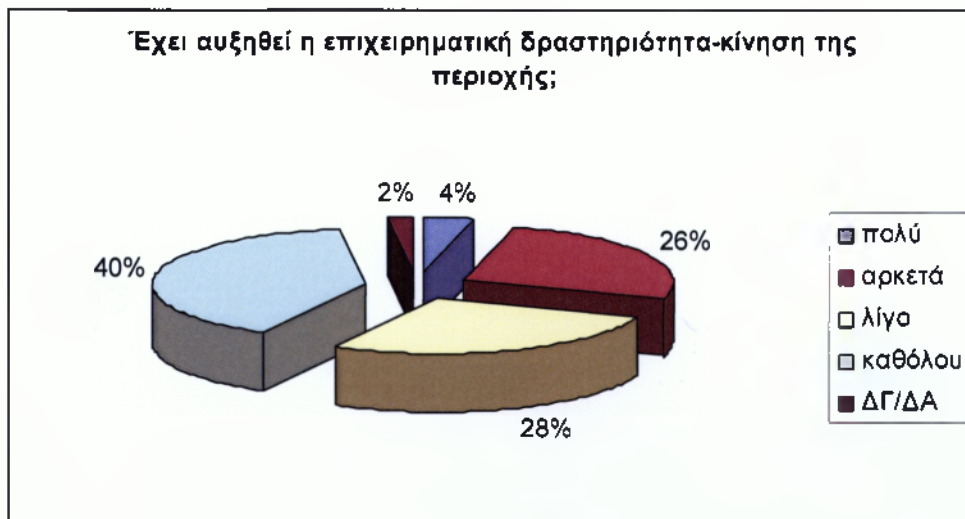
Πίνακας 6.3 Έχει αναδειχθεί το ιστορικό εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
5	29	15	1	0

Διάγραμμα 6.3 Ανάδειξη ναού Αγίων Αποστόλων

Στην ερώτηση κατά πόσον έχει αυξηθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα-κίνηση της περιοχής, όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.4**, οι πολίτες απαντούν καθόλου σε ποσοστό 40%, λίγο σε ποσοστό 28%, αρκετά 26%, πολύ 4% και δεν εκφέρουν γνώμη σε ποσοστό 2%.

Πίνακας 6.4 Έχει αυξηθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα-κίνηση της περιοχής;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
2	13	14	20	1

Διάγραμμα 6.4 Αύξηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Ποσοστό των πολιτών 48% θεωρεί, σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.5**, ότι ο τουρισμός στην περιοχή έχει αυξηθεί λίγο, ποσοστό 30% θεωρεί ότι ο τουρισμός δεν έχει αυξηθεί καθόλου, 14% θεωρεί ότι ο τουρισμός έχει αυξηθεί αρκετά, ποσοστό 2% πολύ, ενώ ποσοστό 6% δεν εκφέρει γνώμη.

πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
1	7	24	15	3

Διάγραμμα 6.5 Αύξηση τουρισμού στην περιοχή

Σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.6**, στην ερώτηση κατά πόσον οι πεζόδρομοι εξυπηρετούν την κίνηση των επισκεπτών, αρκετά απαντούν οι πολίτες σε ποσοστό 46%, πολύ σε ποσοστό 22%, λίγο σε ποσοστό 14%, καθόλου σε ποσοστό 12%, ενώ δεν εκφέρουν γνώμη σε ποσοστό 6%.

Πίνακας 6.6 Οι πεζόδρομοι εξυπηρετούν την κίνηση των επισκεπτών στην περιοχή;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
11	23	7	6	3

Διάγραμμα 6.6 Χρησιμότητα των πεζοδρόμων

Στην ερώτηση αν ο χώρος στάθμευσης στην οδό Νέδοντος διευκολύνει τους επισκέπτες, οι πολίτες απαντούν αρκετά σε ποσοστό 54%, πολύ σε ποσοστό 32%, λίγο σε ποσοστό 12% και καθόλου σε ποσοστό 2%, σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.7**.

Πίνακας 6.7 Ο χώρος στάθμευσης στην οδό Νέδοντος εξυπηρετεί τους επισκέπτες του Ιστορικού Κέντρου;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
16	27	6	1	0

Διάγραμμα 6.7 Χώρος στάθμευσης οδού Νέδοντος

Στην ερώτηση κατά πόσον τα παγκάκια διευκολύνουν τους επισκέπτες, όπως φαίνεται από το **διάγραμμα 6.8**, οι πολίτες απαντούν αρκετά σε ποσοστό 50%, πολύ σε ποσοστό 24%, λίγο σε ποσοστό 14%, καθόλου 10% και δεν εκφέρουν γνώμη 2%.

Πίνακας 6.8 Τα παγκάκια διευκολύνουν τους επισκέπτες;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
12	25	7	5	1

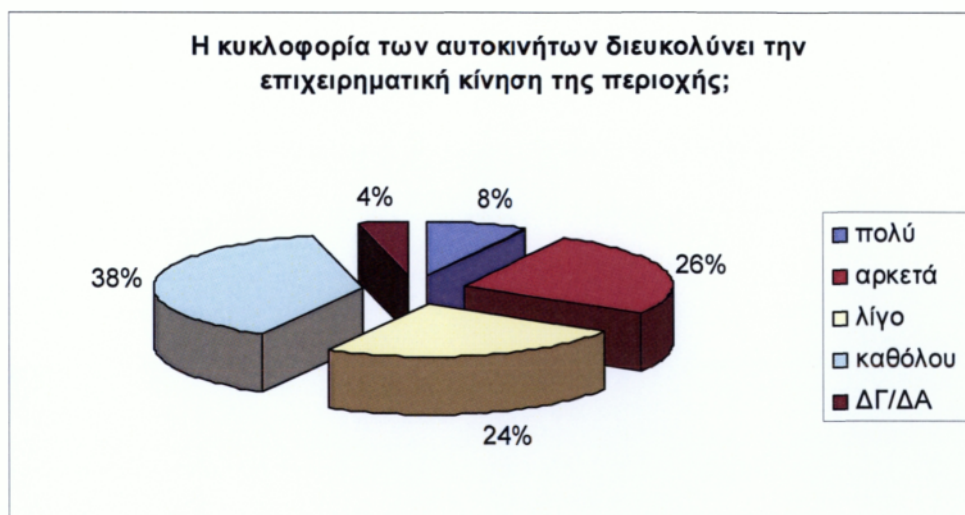

Διάγραμμα 6.8 Παγκάκια

Όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.9**, οι πολίτες απαντούν ότι η κυκλοφορία των αυτοκινήτων δεν διευκολύνει καθόλου την επιχειρηματική κίνηση της περιοχής σε ποσοστό 38%, ότι εξυπηρετεί αρκετά σε ποσοστό 26%, λίγο σε ποσοστό 24%, πολύ σε ποσοστό 8%, ενώ δεν εκφέρουν γνώμη σε ποσοστό 4%.

Πίνακας 6.9
Η κυκλοφορία των αυτοκινήτων διευκολύνει την επιχειρηματική κίνηση της περιοχής;

πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
4	13	12	19	2

Διάγραμμα 6.9 Κυκλοφορία αυτοκινήτων

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του **διαγράμματος 6.10** οι πολίτες σε ποσοστό 40% απαντούν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τον ηλεκτροφωτισμό, σε ποσοστό 32% ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι, σε ποσοστό 22% ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι και σε ποσοστό 6% ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι.

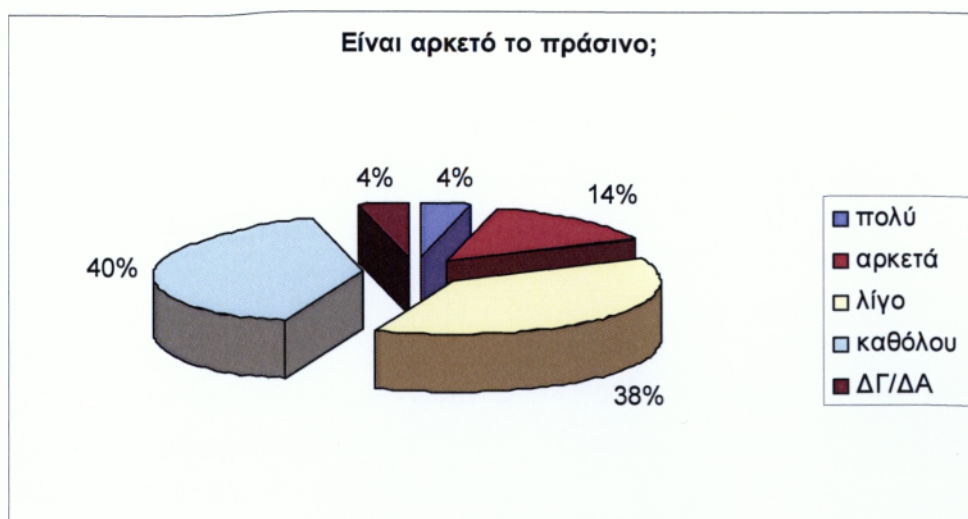
Πίνακας 6.10				
Ο ηλεκτροφωτισμός της περιοχής είναι ικανοποιητικός;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
3	20	16	11	0

Διάγραμμα 6.10 Ηλεκτροφωτισμός της περιοχής

Στην ερώτηση αν είναι αρκετό το πράσινο, σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.11**, οι πολίτες απαντούν καθόλου σε ποσοστό 40%, λίγο σε ποσοστό 38%, αρκετά σε ποσοστό 14%, πολύ σε ποσοστό 4% και δεν εκφέρουν γνώμη σε ποσοστό 4%.

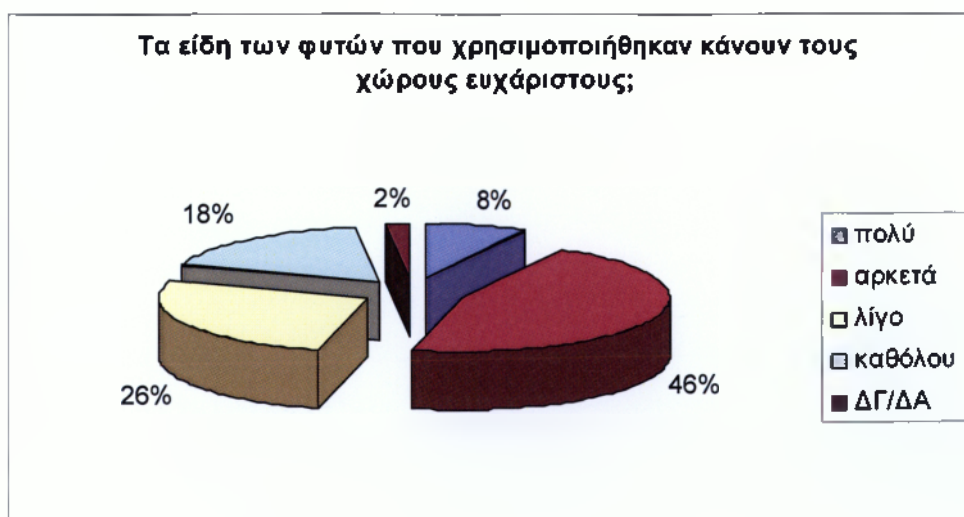
Πίνακας 6.11 Είναι αρκετό το πράσινο;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
2	7	19	20	2

Διάγραμμα 6.11 Επάρκεια πρασίνου

Όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.12**, οι πολίτες θεωρούν ότι τα φυτά που χρησιμοποιήθηκαν κάνουν τους χώρους ευχάριστους αρκετά σε ποσοστό 46%, λίγο σε ποσοστό 26%, καθόλου 18%, πολύ 8%, ενώ σε ποσοστό 2% δεν εκφέρουν γνώμη.

Πίνακας 6.12 Τα είδη των φυτών που χρησιμοποιήθηκαν κάνουν τους χώρους ευχάριστους;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
4	23	13	9	1

Διάγραμμα 6.12 Καταλληλότητα φυτών

Στην ερώτηση αν η άρδευση του πρασίνου στους κοινόχρηστους χώρους γίνεται εύκολα, όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.13**, οι πολίτες απαντούν λίγο σε ποσοστό 30%, αρκετά σε ποσοστό 26%, καθόλου σε ποσοστό 20%, πολύ σε ποσοστό 2%, ενώ δεν γνωρίζουν σε ποσοστό 22%.

Πίνακας 6.13
Η άρδευση του πρασίνου στους κοινόχρηστους χώρους γίνεται εύκολα;

πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
1	13	15	10	11

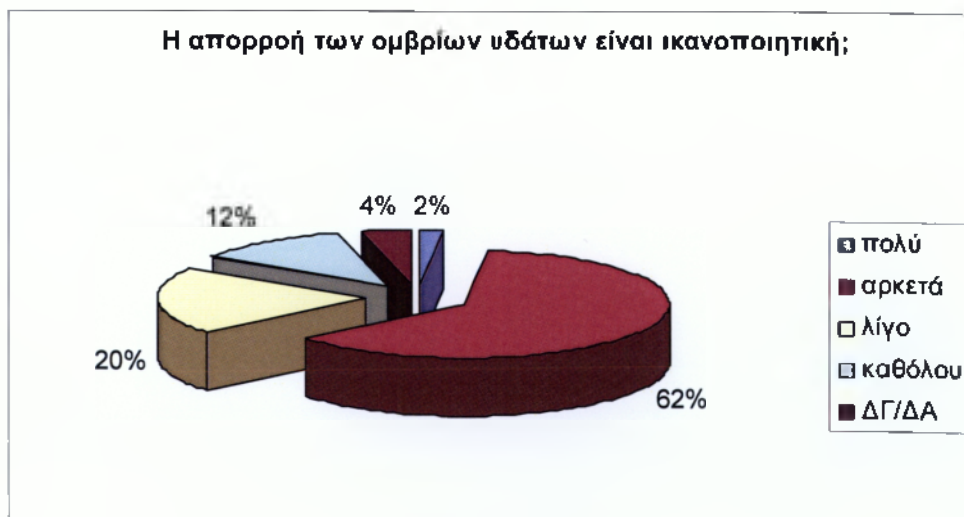

Διάγραμμα 6.13 Άρδευση του πρασίνου

Από τα στοιχεία του **διαγράμματος 6.14**, η απορροή των ομβρίων υδάτων είναι αρκετά ικανοποιητική απαντούν οι πολίτες σε ποσοστό 62%, λίγο ικανοποιητική σε ποσοστό 20%, καθόλου ικανοποιητική σε ποσοστό 12%, πολύ ικανοποιητική σε ποσοστό 2%, ενώ δεν γνωρίζουν σε ποσοστό 4%.

Πίνακας 6.14
Η απορροή των ομβρίων υδάτων είναι ικανοποιητική;

πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
1	31	10	6	2

Διάγραμμα 6.14 Απορροή ομβρίων υδάτων

Όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.15**, στην ερώτηση αν τους αρέσει η νέα μορφή που έχουν πάρει οι ελεύθεροι χώροι (πλατείες, πεζόδρομοι), οι πολίτες απαντούν αρκετά σε ποσοστό 48%, λίγο σε ποσοστό 30%, πολύ σε ποσοστό 12% και καθόλου σε ποσοστό 10%.

Πίνακας 6.15
Σας αρέσει η νέα μορφή που έχουν πάρει
οι ελεύθεροι χώροι (πλατείες, πεζόδρομοι);

πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
6	24	15	5	0

Διάγραμμα 6.15 Μορφή ελεύθερων χώρων

Όπως προκύπτει από το **διάγραμμα 6.16**, οι πολίτες θεωρούν ότι οι όροι διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής έχουν βελτιωθεί με τα έργα, πολύ σε ποσοστό 8%, αρκετά σε ποσοστό 38%, λίγο σε ποσοστό 30%, καθόλου σε ποσοστό 18%, ενώ σε ποσοστό 6% δεν εκφέρουν γνώμη.

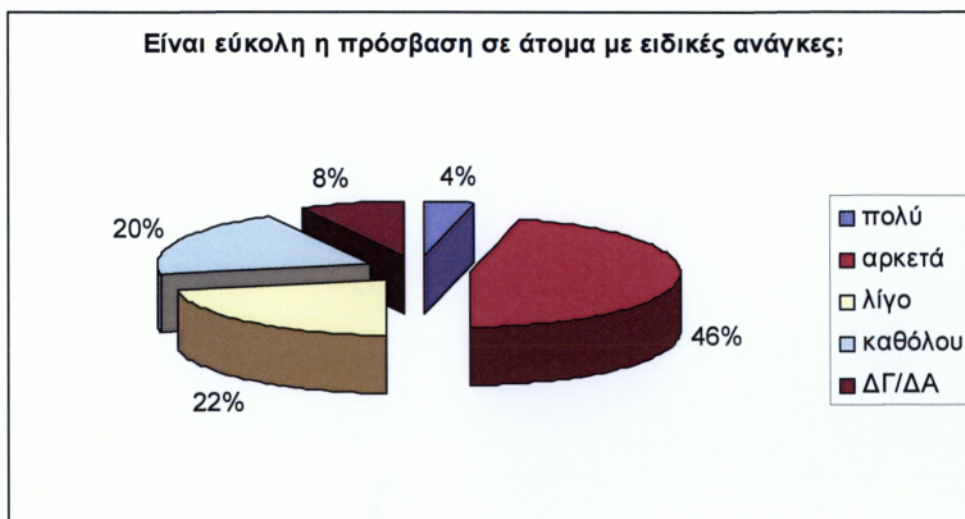
Πίνακας 6.16 Οι όροι διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής έχουν βελτιωθεί με τα έργα;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
4	19	15	9	3

Διάγραμμα 6.16 Βελτίωση των όρων διαβίωσης των κατοίκων

Στην ερώτηση κατά πόσον είναι εύκολη η πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.17** οι πολίτες απαντούν σε ποσοστό 46% αρκετά, σε ποσοστό 22% λίγο, σε ποσοστό 20% καθόλου, σε ποσοστό 4% πολύ, ενώ σε ποσοστό 8% δεν εκφέρουν γνώμη.

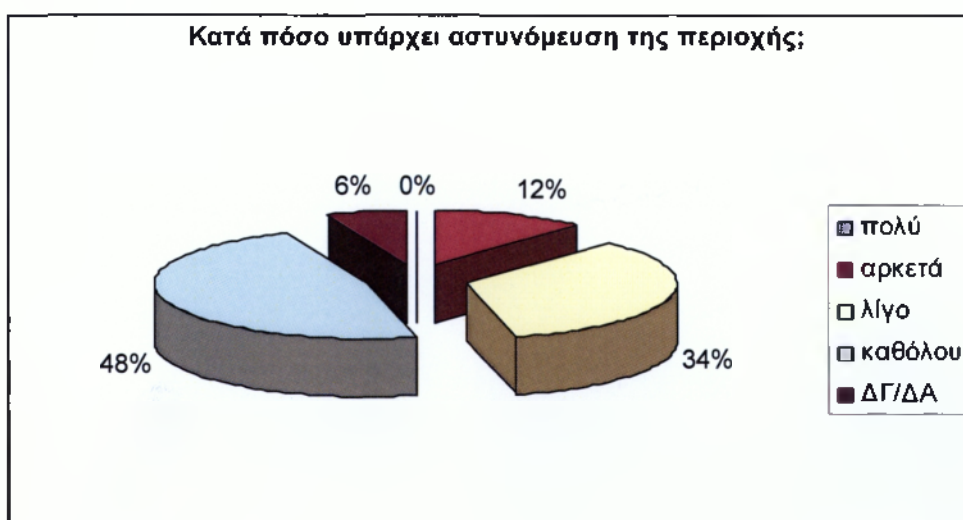
Πίνακας 6.17 Είναι εύκολη η πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ανάγκες;				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
2	23	11	10	4

Διάγραμμα 6.17 Πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες

Σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.18** οι πολίτες θεωρούν ότι δεν υπάρχει καθόλου αστυνόμευση της περιοχής σε ποσοστό 48%, λίγο σε ποσοστό 34%, αρκετά 12%, δεν εκφέρουν γνώμη 6%, ενώ κανένας πολίτης δεν θεωρεί ότι η περιοχή αστυνομεύεται πολύ.

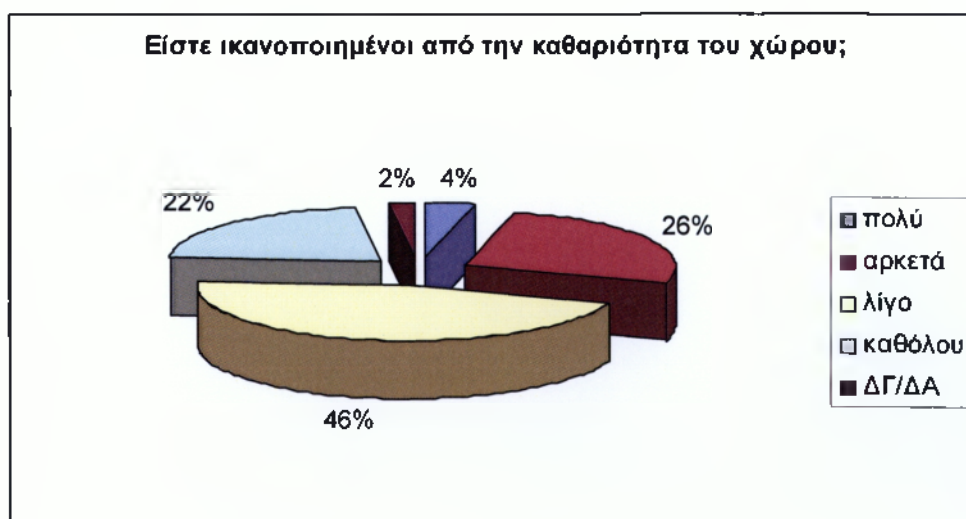
Πίνακας 6.18				
Κατά πόσο υπάρχει αστυνόμευση της περιοχής:				
πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
0	6	17	24	3

Διάγραμμα 6.18 Αστυνόμευση της περιοχής

Ικανοποιημένοι από την καθαριότητα του χώρου λίγο είναι οι πολίτες σε ποσοστό 46%, αρκετά σε ποσοστό 26%, καθόλου 22%, πολύ 4% και 2% δεν απαντούν, σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.19**.

πολύ	αρκετά	λίγο	καθόλου	ΔΓ/ΔΑ
2	13	23	11	1

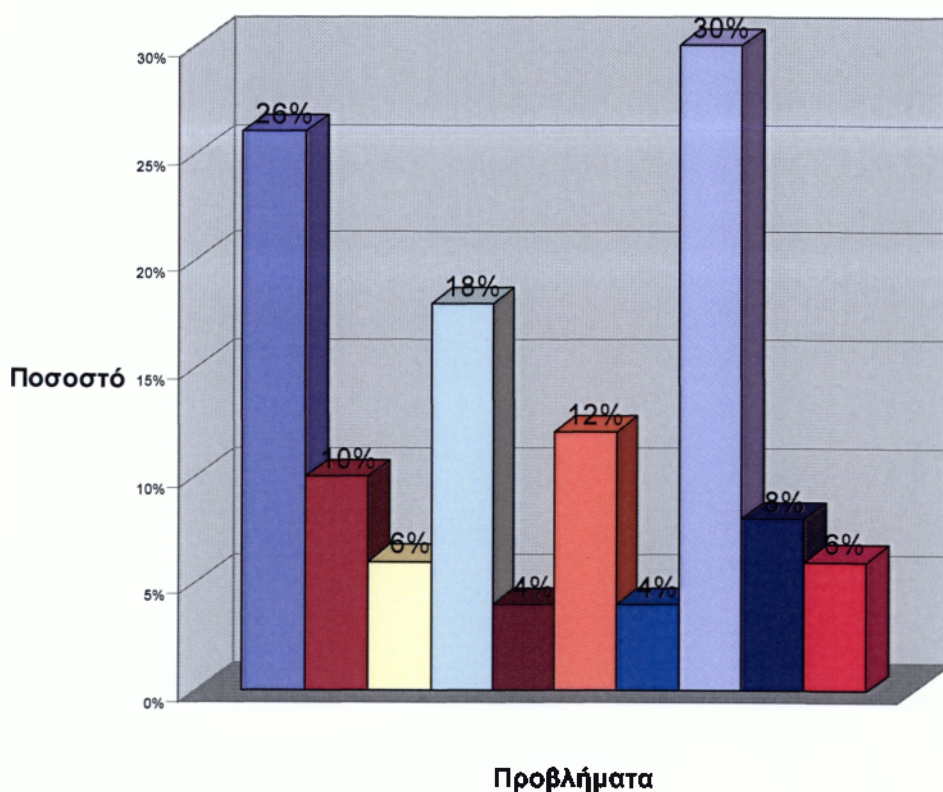
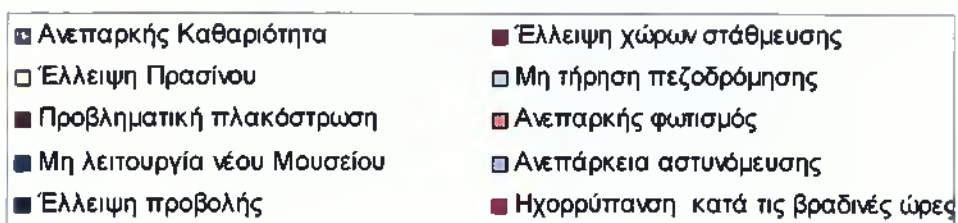
Διάγραμμα 6.19 Καθαριότητα του χώρου

Στην ερώτηση 20 που αναφέρεται στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου, οι πολίτες μπορούσαν να αναφέρουν όσα προβλήματα ήθελαν. Για το λόγο αυτό το ποσοστό έχει έννοια μόνο για κάθε πρόβλημα χωριστά και όχι για το σύνολο των προβλημάτων (όπου άλλωστε υπερβαίνει το 100%).

Από τα στοιχεία του **διαγράμματος 6.20** προκύπτει ότι η ανεπαρκής καθαριότητα αναφέρεται ως πρόβλημα από το 26% των πολιτών, η έλλειψη χώρων στάθμευσης από το 10%, η έλλειψη πρασίνου από το 6%, η μη τήρηση της πεζοδρόμησης από το 18%, η προβληματική πλακόστρωση από το 4%, ο ανεπαρκής φωτισμός από το 12%, η μη λειτουργία του νέου Μουσείου από το 4%, η ανεπάρκεια αστυνόμευσης από το 18%, η έλλειψη προβολής από το 8% και η ηχορύπανση κατά τις βραδινές ώρες από το 6% .

Πίνακας 6.20	
Ποια προβλήματα αντιμετωπίζετε στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου;	Ερωτηθέντες
Ανεπαρκής Καθαριότητα	13
Έλλειψη χώρων στάθμευσης	5
Έλλειψη Πρασίνου	3
Μη τήρηση πεζοδρόμησης	9
Προβληματική πλακόστρωση	2
Ανεπαρκής φωτισμός	6
Μη λειτουργία νέου Μουσείου	2
Ανεπάρκεια αστυνόμευσης	9
Έλλειψη προβολής	4
Ηχορύπανση κατά τις βραδινές ώρες	3

Προβλήματα στο Ιστορικό Κέντρο

Διάγραμμα 6.20 Προβλήματα στο χώρο του Ιστορικού Κέντρου

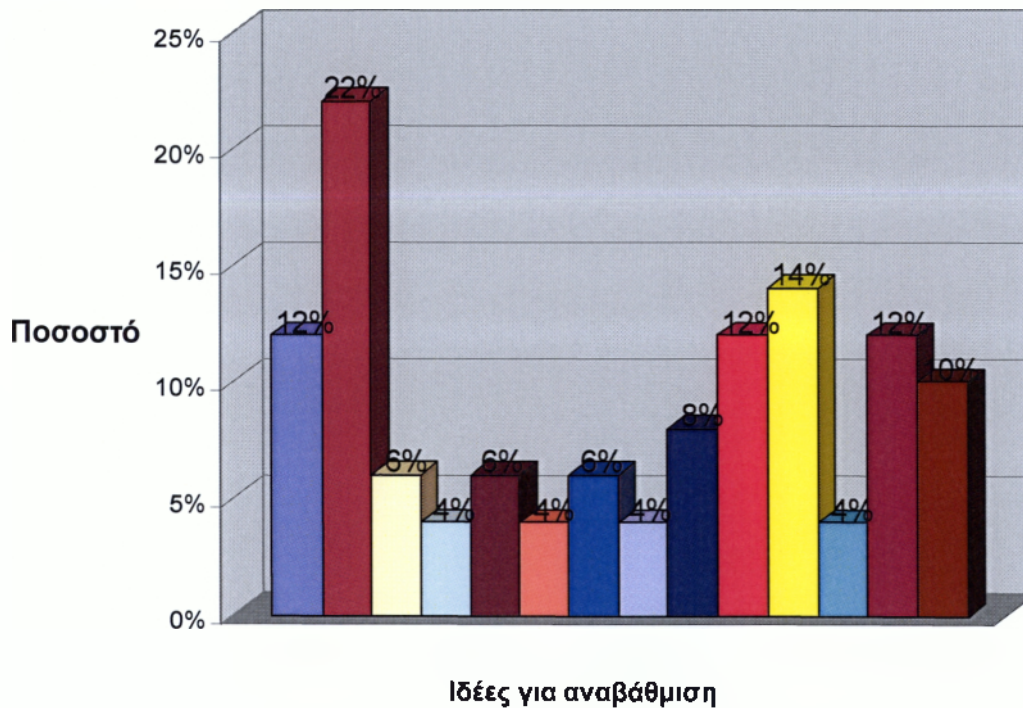
Στην ερώτηση 21, όπου οι πολίτες καλούνται να προτείνουν κάποιες ιδέες για την αναβάθμιση της περιοχής, μερικοί έχουν προτείνει περισσότερες από μία ιδέες. Για το λόγο αυτό το ποσοστό έχει έννοια μόνο για κάθε ιδέα χωριστά και όχι για το σύνολο των ιδεών.

Σύμφωνα με το **διάγραμμα 6.21** περισσότερη καθαριότητα προτείνει το 12% των πολιτών, περισσότερο πράσινο το 22%, καλύτερο φωτισμό το 6%, ελεγχόμενη στάθμευση το 4%, περισσότερες πεζοδρομήσεις το 6%, εφαρμογή των πεζοδρομήσεων το 4%, περισσότερους χώρους στάθμευσης το 6%, περισσότερους χώρους για πεζούς το 4%, περισσότερη αστυνόμευση το 8%, περισσότερα παγκάκια το 12%, συνολικό σχεδιασμό αναβάθμισης το 14%, ανάπλαση όψεων κτηρίων το 4%, λειτουργία του νέου Μουσείου το 12% και προβολή του Ιστορικού Κέντρου το 10%.

Πίνακας 6.21	
Έχετε να προτείνετε κάποιες ιδέες για την αναβάθμιση του Ιστορικού Κέντρου;	Ερωτηθέντες
Περισσότερη καθαριότητα	6
Περισσότερο πράσινο	11
Καλύτερος φωτισμός	3
Ελεγχόμενη στάθμευση	2
Περισσότερες πεζοδρομήσεις	3
Εφαρμογή πεζοδρομήσεων	2
Περισσότεροι χώροι στάθμευσης	3
Περισσότεροι χώροι για πεζούς	2
Περισσότερη αστυνόμευση	4
Περισσότερα παγκάκια	6
Συνολικός σχεδιασμός αναβάθμισης	7
Ανάπλαση όψεων κτηρίων	2
Λειτουργία νέου Μουσείου	6
Προβολή	5

Ιδέες για αναβάθμιση του Ιστορικού Κέντρου

■ Περισσότερη καθαριότητα	■ Περισσότερο πράσινο
□ Καλύτερος φωτισμός	□ Ελεγχόμενη στάθμευση
■ Περισσότερες πεζοδρομήσεις	■ Εφαρμογή πεζοδρομήσεων
■ Περισσότεροι χώροι στάθμευσης	□ Περισσότεροι χώροι για πεζούς
■ Περισσότερη αστυνόμευση	■ Περισσότερα παγκάκια
■ Συνολικός σχεδιασμός αναβάθμισης	■ Ανάπλαση όψεων κτηρίων
■ Λειτουργία νέου Μουσείου	■ Προβολή

Διάγραμμα 6.21 Ιδέες για αναβάθμιση του Ιστορικού Κέντρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

7.1 ΜΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αναφέρονται στη συνέχεια εργασίες που έχουν εγκριθεί αλλά είτε δεν έχουν γίνει καθόλου είτε δεν έχουν ολοκληρωθεί.

- Καμία εργασία για τη Γ2' φάση, που αφορά στην ανακατασκευή της πλατείας Υπαπαντής δεν έχει γίνει αν και η μελέτη έχει εγκριθεί από το 2005, λόγω έλλειψης πιστώσεων.
- Η οδός Παπαφλέσσα, που συνδέει την πλατεία Όθωνος με την οδό Αγίου Ιωάννου, δεν έχει πλακοστρωθεί καθώς και η Διός Ιθωμάτα. Στις δύο αυτές οδούς έχει γίνει πεζοδρόμηση.
- Το τμήμα της οδού Υπαπαντής δεν έχει ολοκληρωθεί, καθώς δεν έχουν γίνει οι θέσεις στάθμευσης, όπως προτείνεται στη μελέτη. Μόνο στην απέναντι πλευρά έχει γίνει ενοποίηση των λωρίδων του πρασίνου με το πεζοδρόμιο.
- Η παιδική χαρά στην πλατεία του Αγίου Ιωάννου δεν έχει εξοπλιστεί.

Φωτ. 7.1 Χώρος παιδικής χαράς πλατείας Αγίου Ιωάννου
Πηγή: προσωπικό αρχείο

Το συντριβάνι στην ίδια πλατεία δεν λειτουργεί, με αποτέλεσμα ο χώρος να γεμίζει με απορρίμματα και βρώμικα νερά. Πρόσφατα έγινε καθαρισμός του χώρου, μετά από διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής και προβολή του προβλήματος από την τοπική τηλεόραση.

- Στη νότια πλευρά του ναού του Αγίου Ιωάννου δεν έχουν μπει τα προβλεπόμενα κολωνάκια, ώστε να εμποδίζεται η παράνομη στάθμευση.

Φωτ. 7.2 Παράνομη στάθμευση στην πλατεία Αγίου Ιωάννου
Πηγή: προσωπικό αρχείο

- Δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες επισκευές και η ολοκλήρωση της φύτευσης στο μικρό πάρκο με το ηρώο, στη συμβολή των οδών Αγίου Ιωάννου και Κυριακού. Το ΥΠ.ΠΟ. έχει προτείνει (1998) να παραμείνει κατά τα άλλα όπως έχει, ως δείγμα ενός κηποτεχνικού ρυθμού που εκλείπει, με γεωμετρικά σχήματα και φυτότοιχους, χαρακτηριστικά των δεκαετιών 50 και 60.
- Δεν έχουν μπει τα προβλεπόμενα φωτιστικά χωνευτού τύπου στην πέργκολα του καθιστικού της οδού Γορτυνίας ούτε έχει γίνει φύτευση στις ζαρντινιέρες του, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει εικόνα εγκατάλειψης, παρά την πλακόστρωση που έχει γίνει και τα φωτιστικά που έχουν τοποθετηθεί στον περιβάλλοντα χώρο.
- Δεν έγινε η προβλεπόμενη παρέμβαση στην οδό Μεσσηνιακής Γερουσίας, καθώς

Κεφάλαιο 7: Το έργο στην πράξη-συμπεράσματα-προτάσεις

- και στην οδό Βιλλαρδούνου στο τμήμα από τη συμβολή της με τη Μεσσηνιακής Γερουσίας μέχρι μπροστά στην είσοδο του Κάστρου.

Φωτ. 7.3 Συμβολή των οδών Βιλλαρδούνου και Μεσσηνιακής Γερουσίας
Πηγή: προσωπικό αρχείο

- Δεν έχει διαμορφωθεί το κτήριο (ελαιουργείο), στα αριστερά της εισόδου του Κάστρου, γιατί βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτριώσής του από το ΥΠ. ΠΟ. με σκοπό την κατεδάφισή του.

Φωτ. 7. 4 Το ελαιουργείο
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.2 ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

Στη συνέχεια αναφέρονται μετατροπές που έγιναν στο έργο σε σχέση με όσα προβλέπονταν στη μελέτη.

- Στους πεζόδρομους της Α' φάσης έγινε επεξεργασία του βιομηχανικού δαπέδου με τη μέθοδο της τεχνητής παλαιώσης για μεγαλύτερη αντοχή και καλύτερο αισθητικό αποτέλεσμα.
- Στην πλατεία Αμφείας, όπου προβλεπόταν πηγάδι, έγινε συντριβάνι.
- Στο χώρο στάθμευσης της πλατείας Γορτυνίας έγιναν έξι θέσεις στάθμευσης αντί για πέντε.

Σύμφωνα με υποδείξεις του ΥΠ. ΠΟ. (1998) έγιναν και οι ακόλουθες μετατροπές:

- Δεν τοποθετήθηκαν τετράφωτοι φανοστάτες στον περιβάλλοντα χώρο των Αγίων Αποστόλων αλλά δίφωτοι και ένας τρίφωτος.
- Το συντριβάνι στην πλατεία Αμφείας δεν έγινε, όπως προβλεπόταν, με στιλβωμένο μάρμαρο αλλά με αδρό, για να μην έρχεται σε διάσταση με το χαρακτήρα της πλατείας.
- Στην είσοδο του Κάστρου περιορίστηκε η επέμβαση στην απλούστερη κατά το δυνατό λύση, γιατί το Κάστρο πρέπει να επισκευαστεί. Έτσι κάθε μόνιμη διευθέτηση της εισόδου του Κάστρου θα γίνει μετά την επισκευή του. Σήμερα (2008) βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες επισκευής του Κάστρου.

7.3 ΕΛΛΙΠΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η ελλιπής συντήρηση του έργου έχει ως αποτέλεσμα το έργο να παρουσιάζει σε μερικά σημεία εικόνα εγκατάλειψης ενώ σε άλλα να υπάρχει κίνδυνος ατυχήματος.

- Στο χώρο μεταξύ του νέου Μουσείου και του Μπενακείου οι πλάκες έχουν σε μερικά σημεία αποξηλωθεί χωρίς αντικατάσταση. Το ίδιο ισχύει και για τον πεζόδρομο της οδού Μπενάκη.

Φωτ.7.5 Αποξήλωση πλακών
Πηγή: προσωπικό αρχείο

- Στην οδό Βιλλαρδουίνου έχουν σπάσει πλάκες σε διάφορα σημεία και δεν έχουν αντικατασταθεί.
- Στην πλατεία Αγίου Ιωάννου ένας φανός έχει σπάσει χωρίς αντικατάσταση.
- Στη συμβολή της οδού Βιλλαρδουίνου με την οδό Μεσσηνιακής Γερουσίας ο ένας φανός του τρίφωτου φωτιστικού έχει αναποδογυριστεί και παραμένει έτσι.

Φωτ. 7.6 Αναποδογυρισμένος φανός
Πηγή: προσωπικό αρχείο

7.4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την επεξεργασία του ερωτηματολογίου, από επικοινωνία με πολίτες και φορείς, από δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο, καθώς και από επισκέψεις στην περιοχή του Ιστορικού Κέντρου, διαπιστώνονται τόσο θετικά στοιχεία όσο και δυσλειτουργίες και ελλείψεις στο έργο.

Οι πολίτες στην πλειοψηφία τους:

- Δηλώνουν μέτρια ικανοποιημένοι από τα έργα στο σύνολό τους.
- Θεωρούν ότι:
 - Έχει ενισχυθεί ο ιστορικός-παραδοσιακός χαρακτήρας της περιοχής.
 - Έχουν γίνει πιο όμορφοι οι ελεύθεροι χώροι.
 - Έχουν βελτιωθεί με τα έργα οι όροι διαβίωσης των κατοίκων.
 - Έχει αυξηθεί ο τουρισμός στην περιοχή.
 - Έχει αυξηθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα στην περιοχή.
- Δηλώνουν λίγο ή καθόλου ικανοποιημένοι από:
 - Την καθαριότητα του χώρου
 - Την αστυνόμευση
- Θεωρούν:
 - Λίγο το πράσινο
 - Ελλιπή τη συντήρηση του έργου

Σε αντίθεση με τους περισσότερους επαγγελματίες που δηλώνουν ότι είναι πολύ ευχαριστημένοι από τις πεζοδρομήσεις, όσοι εμπορεύονται είδη με μεγάλο όγκο διαπιστώνουν δραματική μείωση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας λόγω των απαγορεύσεων που ισχύουν για τα ιδιωτικά αυτοκίνητα στους πεζόδρομους.

Τέλος όπως διαπιστώνουν κάτοικοι του Ιστορικού Κέντρου αλλά και επισκέπτες, υπάρχουν ελλείψεις που ενώ θα μπορούσαν να διορθωθούν με πολύ μικρές πιστώσεις (όπως ο εξοπλισμός της παιδικής χαράς στην πλατεία του Αγίου Ιωάννου ή ο ηλεκτροφωτισμός και η φύτευση στο χώρο του καθιστικού της οδού Γορτυνίας), παραμένουν όπως έχουν δίνοντας εικόνα εγκατάλειψης.

7.5 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Για τη βελτίωση του έργου οι πολίτες καθώς και διάφοροι φορείς έχουν κάνει προτάσεις που παρουσιάζουν σημαντικό ενδιαφέρον. Ειδικά:

- Να υλοποιηθεί η Γ2' φάση (ανακατασκευή πλατείας Υπαπαντής). Πριν όμως από τις εργασίες ανάπλασης, θα πρέπει να γίνουν ανασκαφές στην πλατεία, όπως προτείνει ο καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Πέτρος Θέμελης, που διευθύνει τις ανασκαφές στην Αρχαία Μεσσήνη. Στην πλατεία Υπαπαντής υπάρχουν ερείπια χτισμάτων και οικοδομημάτων των αρχαίων Φαρών, της προγόνου πόλης της Καλαμάτας. Τμήμα των ερειπίων αυτών αποκαλύφθηκε το 1960 στο Νοτιοδυτικό χώρο της πλατείας κατά τις εργασίες επέκτασής της και καλύφθηκε. Την πραγματοποίηση ανασκαφών ζητάει με επιστολή του στον υπουργό Πολιτισμού και ο πρόεδρος του Οργανισμού Ιστορικού Κέντρου Καλαμάτας τονίζοντας τη σημασία που έχει για την Καλαμάτα και για την πατρίδα μας η ανάδειξη της αρχαίας πόλης των Φαρών.

- Να γίνει κάποια επεξεργασία στις πέτρινες πλάκες, ώστε να μη γλιστρούν και να είναι πιο ασφαλείς για τους πολίτες.
- Να πλακοστρωθούν οι πεζόδρομοι Διός Ιθωμάτα και Παπαφλέσσα.
- Να πλακοστρωθούν η οδός Αιτύτου και η οδός Ηφαιστού.
- Να γίνουν επιδιορθώσεις στο χώρο του Ηρώου απέναντι από το ιερό του Αγίου Ιωάννη και καλύτερη φύτευση.
- Να γίνουν φυτεύσεις στην πλατεία του Αγίου Ιωάννη.
- Να συμπληρωθούν τα έργα που χρειάζονται πολύ μικρές πιστώσεις.
- Όπου γίνονται παρεμβάσεις στα όρια ιδιόκτητων χώρων, να αποκαθίστανται οι ζημιές χωρίς καθυστέρηση.
- Τα κτήρια που πρέπει να κατεδαφιστούν, να αγοράζονται και να μη γίνεται αναγκαστική απαλλοτρίωσή τους.

Γενικά οι πολίτες προτείνουν:

- Περισσότερες πινακίδες πληροφόρησης
- Περισσότερη καθαριότητα
- Περισσότερο πράσινο
- Περισσότερη αστυνόμευση

- Περισσότερη διευκόλυνση για άτομα με ειδικές ανάγκες
- Περισσότερους χώρους για πεζούς
- Περισσότερους χώρους στάθμευσης
- Περισσότερα παγκάκια
- Προβολή του Ιστορικού Κέντρου για ενίσχυση του τουρισμού

Ακόμη οι πολίτες κάνουν δύο βασικές προτάσεις:

- Να γίνει συνολικός σχεδιασμός για το Ιστορικό Κέντρο σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, επαγγελματίες, κατοίκους και τον Οργανισμό του Ιστορικού Κέντρου.
- Να περιληφθεί στο σχεδιασμό ο γραφικός παραδοσιακός οικισμός της Άνω Πόλης, ώστε το Ιστορικό Κέντρο να αναδειχτεί στο σύνολό του.

Τέλος κοινή επιθυμία και άποψη των πολιτών είναι να ενταχθεί το Ιστορικό Κέντρο στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική ζωή της πόλης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. «ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ περιήγησις», έκδοση Τ. Ε. Δ. Κ. Νομού Μεσσηνίας, Κοσμόπουλος Π. , Καλαμάτα 2002
2. «ΜΕΣΣΗΝΙΑ», Περιφερειακές Εκδόσεις ΕΠΕ, Σταματόπουλος Δ. , Καλαμάτα 1995.
3. Νεώτερον Εγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν «ΗΛΙΟΥ», τόμος ΙΔ, Αθήνα 1975.
4. «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ», Δήμος Καλαμάτας, Τεχνική Υπηρεσία, 1996.
5. «ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ», ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ Ε.Π.Ε., Γ. ΑΛΜΠΙΑΝΗΣ - Ν. ΦΙΝΤΙΚΑΚΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ, (ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ), 1996
6. «ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ», ΣΥΝΘΕΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ Ε.Π.Ε., Γ. ΑΛΜΠΙΑΝΗΣ - Ν. ΦΙΝΤΙΚΑΚΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ, (ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ-ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ), 2000.

ΠΗΓΕΣ INTERNET

1. www.messinia-guide.gr, 2/5/2008

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνεδρίαση :16/2008

Τετάρτη 28 / 05 / 2008

ΑΠΟΦΑΣΗ 292/2008

ΜΠΑΚΑΣ ΙΩΑΝ.: Στη Γερμανού. Στους άλλους πεζόδρομους; Θέλετε να τους κοπάξουμε έναν – έναν τους πεζόδρομους;

ΔΗΜΑΡΧΟΣ: Ισχύει στο 80 %.

ΜΠΑΚΑΣ ΙΩΑΝ.: Εγώ λέω στο 100 %.

Το Δημοτικό Συμβούλιο με την ολοκλήρωση της διαλογικής συζήτησης, αφού λαμβάνει υπόψη του:

- τις διατάξεις των άρθρων 79 και 82 του Δ.Κ.Κ. (Ν. 3463/2006),
 - την υπ' αριθμ. 181/2008 απόφαση της Δημορχιακής Επιτροπής του Δήμου,
 - την υπ' αριθ. πρωτ. 11894/28-5-2008 συμπληρωματική κοινή εισήγηση της Δημοτικής Αστυνομίας και του Τμήματος Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών της Διεύθυνσης Τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας
 - τις παρατηρήσεις – προτάσεις κ. Κοσμοπούλου οι οποίες έγιναν αποδεκτές και αφορούν:
στην τροποποίηση της παραγράφου που αναφέρεται στον πεζόδρομο της "Μπενάκη" που διαμορφώνεται ως εξής: «Στη Μπενάκη από πλατεία Αγίων Αποστόλων έως την οδό Παπάζογλου με μεταβλητό πλάτος του πεζόδρομου από 5,90 μ. έως 6,50 μ. προτείνεται ελεύθερη ζώνη πλάτους 3,00 μ. στην πλευρά του Μουσείου και ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων επί της πλευράς των καταστημάτων από την οικοδομική γραμμή (υφιστάμενα κτίρια), και
στην προσθήκη του υπευθύνου, σε περίπτωση απαιτούμενης τροποποίησης, που θα είναι ο εκάστοτε Αντιδήμαρχος αρμόδιος επί των υποδομών.
 - την ΥΠΕΡψήφιση της πρότασης, όπως τελικά διαμορφώθηκε, α) από τους παρόντες δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας, β) από τους παρόντες δημοτικούς συμβούλους της δημοτικής παράταξης "ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΠΟΛΗ ΖΩΗΣ" και γ) από τους παρόντες δημοτικούς συμβούλους της δημοτικής παράταξης "ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΗ ΠΟΛΗ",
 - την ΚΑΤΑψήφιση της πρότασης από τον δημοτικό σύμβουλο κ. Μπάκα Ιωάννη,
- κατά πλειοψηφία,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Εγκρίνει τις παρακάτω ρυθμίσεις, για τον καθορισμό χώρου ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων και λοιπών στοιχείων στην περιοχή του Ιστορικού Κέντρου, ως εξής:

A. α) Πλατείες:

I. Πλατεία 23ης Μαρτίου.

Στη δυτική πλευρά της πλατείας ο χώρος ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων ορίζεται από το μήκος της πρόσοψης κάθε καταστήματος και πλάτους μέχρι 2,00 μ. Ύστερα θα υπάρχει μία ελεύθερη ζώνη διέλευσης πεζών πλάτους 3,50 μ. και στη συνέχεια ο χώρος τραπεζοκαθισμάτων ξαναορίζεται σε βάθος μέχρι 6,00 μ.

Στη βόρεια πλευρά της πλατείας ο χώρος ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων ορίζεται από το μήκος της πρόσοψης κάθε καταστήματος και πλάτους μέχρι 2,00 μ. Ύστερα θα υπάρχει μία ελεύθερη ζώνη διέλευσης πεζών πλάτους 3,00 μ. και στη συνέχεια ο χώρος τραπεζοκαθισμάτων ξαναορίζεται σε βάθος μέχρι 4,00 μ. Επίσης σε όλες της περιπτώσεις θα υπάρχει ελεύθερος χώρος γύρω από το υπερυψωμένο βήθρο του Ηρώου, πλάτους 2,00 μ.

Τα σκίαστρα που θα χρησιμοποιηθούν (όπου προβλέπεται), σύμφωνα με το τοπογραφικό της Τ.Υ. του Δήμου, θα είναι ομπρέλες διαστάσεων 3,00 μ. χ 3,00 μ. από λευκό καραβόπανο και με μεταλλικό σκελετό επίσης χρώματος λευκού.

Τα τραπέζια θα είναι με απλή μαύρη μαντεμένα κολώνα και στρογγυλό λευκό μαρμαρίνο καπάκι μέγιστης διαμέτρου 0,80 μ.

Τα καθίσματα (τέσσερα για κάθε τραπέζι) θα είναι τύπου σκηνοθέτη με πανι πράσινου χρώματος.

Κάθε άλλη κατασκευή με κατακόρυφα στοιχεία δεν θα επιτρέπεται.

Η παραπάνω παραχώρηση γίνεται με την προϋπόθεση ότι στις καταθέσεις στεφάνων και σε άλλες εορταστικές εκδηλώσεις που γίνονται στο Ηρώο της πλατείας, θα απομακρύνονται τα τραπεζοκαθίσματα και τα σκίαστρα.

Η μη συμμόρφωση έστω και με έναν από τους παραπάνω όρους παραχώρησης, θα αποτελεί λόγο ανάκλησης της χορηγηθείσας άδειας χρήσης του κοινόχρηστου χώρου.

II. Πλατεία Αγίων Αποστόλων.

Ζώνη ανάπτυξης εμπορευμάτων πλάτους μέχρι 2,00 μ. από την Ο.Γ. στην πρόσοψη των καταστημάτων.

III. Πλατεία Αμφείας.

Στη νότια πλευρά της πλατείας ζώνη πλάτους μέχρι 2,00 μ. για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων και εμπορευμάτων, από την Ο.Γ. στην πρόσοψη των καταστημάτων. Θα παραμένει ελεύθερη ζώνη πλάτους 3,00 μ. του υφιστάμενου πεζόδρομου που οδηγεί στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων. Θα υπάρχει ελεύθερη ζώνη πλάτους 2,00 μ. γύρω από το σιντριβάνι, με εξαίρεση την βορινή πλευρά του όπου ο ελεύθερος χώρος ορίζεται στο 1,00 μ. πλάτος. Στον υπόλοιπο χώρο της πλατείας θα μπορεί να γίνει ανάπτυξη μόνο τραπεζοκαθισμάτων, ο οποίος θα κατανέμεται ανάλογα με τη πρόσοψη του καταστήματος, σε βάθος μέχρι 5,00 μ.

Δίδεται ο ελεύθερος χώρος Β.Δ. της πλατείας στους επαγγελματίες που προβλέπεται από τη Νομοθεσία.

IV. Πλατεία Όθωνος.

Στο ανατολικό τμήμα της πλατείας ο χώρος τοποθέτησης τραπεζοκαθισμάτων και εμπορευμάτων ορίζεται σε απόσταση 2,80 μ. από την Ο.Γ. (υφιστάμενα κτίρια) και σε όλο το μήκος αυτής. Ύστερα θα υπάρχει μια ζώνη διέλευσης πεζών πλάτους 5,00 μ. και στη συνέχεια να μπορεί να γίνει ανάπτυξη μόνο

τραπεζοκαθισμάτων, όπου ο χώρος θα κατανέμεται ανάλογα με την πρόσοψη του κάθε καταστήματος, σε βάθος μέχρι 7,00 μ. και όπου αυτό είναι εφικτό.

Στο νότιο τμήμα της πλατείας ο χώρος τοποθέτησης τραπεζοκαθισμάτων ορίζεται μετά το πεζοδρόμιο πλάτους 2,00 μ. ανάλογα με την πρόσοψη του κάθε καταστήματος και σε βάθος 7,00 μ.

Στο βορινό τμήμα της πλατείας λόγω της διαμορφωμένης υπάρχουσας κατάστασης θα εξετάζεται κατά περίπτωση.

Η σκίαση θα γίνεται μόνο με ομπρέλες.

β) Πεζόδρομοι:

- I. Στη Γερμανού όπου έχουμε υφιστάμενο πλάτος του πεζόδρομου από 5,00 μ. – 5,30 μ. ορίζεται ελεύθερη λωρίδα στο κέντρο του πεζόδρομου πλάτους 2,70 μ.
- II. Στην Αμφείας με μεταβλητό πλάτος του πεζόδρομου από 6,50 μ. έως 7,50 μ. περίπου, ορίζεται ελεύθερη ζώνη στο κέντρο του πεζόδρομου πλάτους 3,50 μ.
- III. Στη Μπενάκη από πλατεία Αγίων Αποστόλων έως την οδό Παπάζογλου με μεταβλητό πλάτος του πεζόδρομου από 5,90 μ. έως 6,50 μ. ορίζεται ελεύθερη ζώνη πλάτους 3,00 μ. στην πλευρά του Μουσείου και η ανάπτυξη των τραπεζοκαθισμάτων θα γίνεται επί της πλευράς των καταστημάτων από την οικοδομική γραμμή (υφιστάμενα κτίρια).
- IV. Στην Πάροδο Πλατείας Αμφείας όπου έχουμε υφιστάμενο πλάτος 3,35 μ. έως 3,50 μ., ορίζεται ζώνη ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων μέχρι 1,50 μ. από την Ο.Γ. (υφιστάμενα κτίρια).

Σε όποιον άλλο πεζόδρομο του Ιστορικού Κέντρου όπου υπάρχει εμπορική δραστηριότητα, ο ελεύθερος χώρος θα είναι τουλάχιστον στο 50 % του πλάτους του πεζόδρομου και θα εξετάζεται κατά περίπτωση .

γ) Πεζοδρόμια:

- I. Στα πεζοδρόμια της οδού 23ης Μαρτίου όπου υπάρχουν διαμορφωμένες στοές, παραμένει ελεύθερο όλο το πλάτος των στοών και ο χώρος ενοικίασης από τα καταστήματα περιορίζεται ανάμεσα στα υποστυλώματα των στοών.
- II. Στο πεζοδρόμιο της οδού Νέδοντος, από την οδό 23ης Μαρτίου έως την οδό Ηφαιστού, η ζώνη τοποθέτησης τραπεζοκαθισμάτων ορίζεται σε απόσταση 1,60 μ. από την πρόσοψη των καταστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη το πλάτος του πεζοδρομίου που κυμαίνεται από 3,50 μ. - 4,00 μ., καθώς τα τεχνικά και φυσικά εμπόδια που υπάρχουν κοντά στο ρείθρο του πεζοδρομίου. Από την οδό Ηφαιστού έως την οδό Ιθάμης, λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλάτος του πεζοδρομίου κυμαίνεται από 3,10 μ.– 6,00 μ., καθώς τα τεχνικά και φυσικά εμπόδια που υπάρχουν κοντά στο ρείθρο του πεζοδρομίου, θα εξετάζεται κατά περίπτωση ο παραχωρούμενος χώρος, που θα κυμαίνεται από 1,00 μ. έως 3,50 μ.
- III. Στην οδό Σπάρτης, από την Πλατεία Όθωνος έως την οδό Τζάνε με πλάτος πεζοδρομίου 8,00 μ., ορίζεται ζώνη για την ανάπτυξη των τραπεζοκαθισμάτων πλάτους μέχρι 4,00 μ. από την Ο.Γ. (υφιστάμενα κτίρια). Από την οδό Τζάνε

έως την οδό Ντάβου με μεταβαλλόμενο πλάτος πεζοδρομίου από 9,00 μ. έως 4,50 μ. ορίζεται ζώνη ανάπτυξης εμπορευμάτων από 4,00 μ. έως 2,00 μ. από την Ο.Γ.(υφιστάμενα κτίρια).

Από την οδό Ντάβου έως την οδό Πολίτη με πλάτος πεζοδρομίου 4,50μ. και λαμβάνοντας υπόψη την ιδιομορφία του συγκεκριμένου πεζοδρομίου, ορίζεται ελεύθερη ζώνη πλάτους 1,50 μ. από το ρείθρο του πεζοδρομίου. Από την οδό Πολίτη έως την οδό Βιλεαρδουίνου, με πλάτος πεζοδρομίου 5,00 μ., ορίζεται ελεύθερη ζώνη πλάτους 2,50 μ. από το ρείθρο του πεζοδρομίου. Από την οδό Βιλεαρδουίνου έως το Ο.Τ. 442Α σε πεζοδρόμιο πλάτους 5,30 μ., ορίζεται ελεύθερη ζώνη πλάτους 2,00 μ. από το ρείθρο του πεζοδρομίου. Στο υπόλοιπο πεζοδρόμιο της οδού Σπάρτης λόγω της ιδιομορφίας του και την εμπορικότητα της περιοχής θα εξετάζεται κατά περίπτωση ο παραχωρούμενος χώρος.

IV. Στο πεζοδρόμιο της οδού Υπαπαντής από την πλατεία Αμφείας έως την οδό Παπάζογλου, με μεταβλητό πλάτος από 11,00 μ. έως 6,50 μ., ορίζεται ελεύθερη ζώνη πλάτους από 4,00 μ. έως 3,30 μ. από το ρείθρο του πεζοδρομίου . Από την οδό Τζάνε έως την Πλατεία Υπαπαντής του οποίου το πλάτος είναι 3,50 μ., ο ελεύθερος χώρος θα είναι 2,00 μ. από το ρείθρο του πεζοδρομίου. Από την Πλατεία 23^{ης} Μαρτίου έως την οδό Μπούτση με μεταβλητό πλάτος πεζοδρομίου 4,60 μ. έως 7,60 μ., ορίζεται ελεύθερη ζώνη πλάτους 3,00 μ. από το ρείθρο του πεζοδρομίου.

V. Σε οποιοδήποτε άλλο πεζοδρόμιο του Ιστορικού Κέντρου, θα εξετάζεται κατά περίπτωση και με βασικό κανόνα, όπως προαναφέραμε να υπάρχει ελεύθερος χώρος πλάτους τουλάχιστον 1,00 μ.

Σημείωση : τα παραπάνω μπορεί τοπικά να τροποποιηθούν κατά περίπτωση, αν υπάρχει τεχνικό ή φυσικό εμπόδιο, κατά τη διάρκεια της οριοθέτησης, καθώς και εάν υπάρξει οποιαδήποτε μεταβολή της υφιστάμενης κατάστασης, με ευθύνη του εκάστοτε Αντιδημάρχου αρμοδίου επί των υποδομών.

B. Κάθε κατασκευή με κατακόρυφα στοιχεία δεν επιτρέπεται.

Γ. Η παραχώρηση θα γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου και έκδοση των απαραίτητων αδειών και υπό την προϋπόθεση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων υγιεινής, ασφάλειας και πυρασφάλειας που προβλέπονται από αυτές.

Μετά την λήψη της παρούσας απόφασης να γίνει διαγράμμιση με κίτρινη γραμμή ώστε να οριοθετείται ο χώρος κίνησης των πεζών.

Έτσι συντάσσεται αυτό το απόσπασμα πρακτικού το οποίο υπογράφεται όπως ακολουθεί :

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Καρατζέας Ν. Παναγιώτης

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Αθανασόπουλος Κων/νος
2. Ηλιόπουλος Αθανάσιος

3. Ηλιόπουλος Ιωάννης
4. Καμβυσίδης Ιωάννης
5. Κλείδωνας Θεοφάνης
6. Κοσμόπουλος Βασίλειος
7. Κουδούνης Αργύριος
8. Κουρκουτάς Γεώργιος
9. Λαγανάκος Γεώργιος
10. Μιχαλόπουλος Σωτήριος
11. Μπάκας Ιωάννης
12. Μπασακίδης Νικόλαος
13. Νταγιόπουλος Γεώργιος
14. Παπαμικρούλης Παναγιώτης
15. Πολίτης Δημήτριος
16. Σπίνος Γεώργιος
17. Τσακαλάκου Σταυρούλα

Ακριβές Απόσπασμα
Καλαμάτα, 13 Ιουνίου 2008
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΑΡΑΤΖΕΑΣ

